12 PRIEDAS

PAV ataskaitos derinimo dokumentai bei PAV subjektų išvados dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai

PAGĖGIAI

PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 9, 99288 Pagėgiai, tel: (8 441) 57 482, faks. (8 441) 57 874,
el. p. info@pagegiai.lt . Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188746659

VŠĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas
Vilhelmo Berbomo g. 10-206
92221, Klaipėda

2021-05-20 Nr. R2-927
Į 2020-04-27 Nr. S-21-064

DĖL UAB LT ENERGIJA VĖJO ELEKTRINIŲ PARKŲ PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖJE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Pagėgių savivaldybės administracija, išnagrinėjo pateiktą UAB „LT Energija“ planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen., – poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalimi, jai pritaria be pastabų.

Administracijos direktorius Virginijus Komskis

Valdemaras Dikmonas, (8 441) 70 400, el. p.: v.dikmonas@pagegiai.lt

NACIONALINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRO
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
TAURAGĖS DEPARTAMENTAS

Biudžetinė įstaiga, Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 291349070.
Departamento duomenys: Prezidento g. 38, LT-72253 Tauragė, tel. (8 446) 61 167, el. p. taurage@nvsc.lt

VšĮ Pajūrio turimų ir planavimo institutui
El. p. info@corpi.lt

2021-05- Nr. (7-11 14.3.3 Mr)2-
Į 2021-04-27 Nr. S21-067

DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos rengėją – VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, V. Berbomo g. 10-201, Klaipėda.
Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius – UAB „LT Energija“, Vėjo g. 5, Benaičių km., Kretingos r.

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Pagėgių savivaldybėje.

Planuojamos ūkinės veiklos vieta – planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) bus vykdoma Tauragės apskr., Pagėgių sav., Natkiškių, Pagėgių, Lumpėnų, Vilkyškių sen.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) ataskaitos vertinimas.

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – vėjo elektrinių (toliau – VE) įrengimas. VE parkas planuojamas Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių, Pagėgių, Lumpėnų, Vilkyškių seniūnijų ribose esančiuose žemės ūkio ir atidalintuose kitos paskirties žemės sklypuose.

Įgyvendinus PŪV, žemės sklypuose atsiras vėjo elektrinės su jų aptarnavimui reikalinga infrastruktūra: privažiavimo keliai, aptarnavimo aikštelės, pažeminės elektros kabelių linijos, transformatorinė pastotė.

Teritorija yra nutolusi nuo urbanizuotų, rekreacinės, gyvenamosios, visuomeninės paskirties bei pramonės ir sandėliavimo paskirties teritorijų. Artimiausios tankiau apgyvendintos teritorijos yra Vilkyškių (425 m iki artimiausios VE), Lumpėnų (760 m), Piktupėnų (650 m), Strepeikių (570 m), Kentrių (550 m), Natkiškių (2,0 km), Ropkojų (840 m) ir Ruikių (610 m) gyvenvietės. Aplinkinėse teritorijose vyrauja žemės ūkio veikla, auginamos įvairios žemės ūkio kultūros, ganomi gyvuliai, bei yra veikiantys vėjo elektrinių parkai.

Triukšmas. Triukšmo sklaidos skaičiavimai atlikti kompiuterine programa WindPRO (3.3.294 versija). WindPRO modelis, remiantis triukšmo duomenimis, apskaičiuoja planuojamų VE triukšmo lygio pasiskirstymą bei, nurodžius jautrias triukšmo poveikiui zonas, nustato triukšmo lygį duotų koordinačių taškuose.

Triukšmo vertinimo rezultatų analizė

I alternatyva 1 scenarijus – planuojamos 70 VE minimalių parametrų modelis

Pagal modeliavimo rezultatus, veikiant 70-čiai planuojamų minimalių parametrų modelio VE, ties artimiausia gyvenamąją aplinka S1–S67 VE sukeliamo triukšmo lygis sieks 34,7–44,9 dBA; suminis PŪV VE ir esamų VE triukšmo lygis sieks 35,1–45,7 dBA. Didžiausi triukšmo lygiai nustatyti S13 ir S37 sodybų aplinkoje, kurioms artimiausios yra VE68 ir VE70. Norint išvengti ribinių triukšmo verčių viršijimo, ties šiomis gyvenamosios sodybomis VE68 ir VE70 turi būti taikomi modeliai su didesniu triukšmo ribojimu arba šių VE įrengimo atsisakoma.

I alternatyva 2 scenarijus – planuojamos 70 VE maksimalių parametrų modelis

Pagal modeliavimo rezultatus, veikiant 70-čiai planuojamų maksimalių parametrų modelio vėjo elektrinių, ties artimiausia gyvenamąją aplinka S1–S67 VE sukeliamo triukšmo lygis sieks 34,7–44,0 dBA; suminis PŪV VE ir esamų VE triukšmo lygis sieks 35,1–45,0 dBA. Toks triukšmo lygis gyvenamoje aplinkoje neviršija Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (toliau – HN 33:2011), reglamentuojamų didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių visais paros laikotarpiais gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, todėl neigiamas poveikis visuomenės sveikatai nenumatomas.

II alternatyva 3 scenarijus – planuojamos 62 VE minimalių parametrų modelis

Pagal modeliavimo rezultatus, veikiant 62-iems planuojamoms minimalių parametrų modelio vėjo elektrinėms, ties artimiausia gyvenamąją aplinka S1–S67 VE sukeliamo triukšmo lygis sieks 30,6–42,6 dBA; suminis PŪV VE ir esamų VE triukšmo lygis sieks 35,0–43,7 dBA. Toks triukšmo lygis gyvenamoje aplinkoje neviršija HN 33:2011 reglamentuojamų didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių visais paros laikotarpiais gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, todėl neigiamas poveikis visuomenės sveikatai nenumatomas.

II alternatyva 4 scenarijus – planuojamos 62 VE maksimalių parametrų modelis

Pagal modeliavimo rezultatus, veikiant 62-iems planuojamoms maksimalių parametrų modelio vėjo elektrinėms, ties artimiausia gyvenamąją aplinka S1–S67 VE sukeliamo triukšmo lygis sieks 30,5–42,5 dBA; suminis PŪV VE ir esamų VE triukšmo lygis sieks 35,0–43,7 dBA. Toks triukšmo lygis gyvenamoje aplinkoje neviršija HN 33:2011 reglamentuojamų didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių visais paros laikotarpiais gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, todėl neigiamas poveikis visuomenės sveikatai nenumatomas.

Ataskaitoje teigiama, jog triukšmo aspektu mažiausiai palankus aplinkai yra I-os alternatyvos 1-asisi scenarijus, kuomet veikiant planuojamoms 70 minimalių parametrų VE, kartu su foniniu triukšmu ties dviem gyvenamosiomis sodybomis, gali būti viršijamas ribinis nakties triukšmo lygis. Norint išvengti ribinių triukšmo verčių viršijimo, ties šiomis gyvenamosios sodybomis VE68 ir VE70 turi būti taikomi modeliai su didesniu triukšmo ribojimu arba šių VE įrengimo atsisakoma.

Pagal atliktą PŪV prognozuojamo triukšmo vertinamą, HN 33:2011 reglamentuojami didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai I-os alternatyvos 2 scenarijaus ir II-os alternatyvos 3-čio ir 4-to scenarijaus atvejais artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje kartu su foniniu triukšmo lygiu nebus viršijami.

Palankiausias arba mažiausiai poveikio sukeliantis yra II-os alternatyvos 4-asis scenarijaus: t. y. įrengiamas 62 VE maksimalių parametrų modelio parkas. Įrengiant II-os alternatyvos (62 VE) maksimalių parametrų modelio parką, dėl didesnio bokšto aukščio, artimiausių gyvenamųjų sodybų aplinkoje susidarytų mažesni nei kitų įvertintų scenarijų atvejais triukšmo lygiai.

Šešėliavimas: Galimas šešėliavimo poveikis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje įvertintas, atlikus modeliavimą programa „WindPRO“ (versija 3.3.294), kuri leidžia, dar projektuojant vėjo elektrinių parką, nustatyti, kuriose vietovėse ir kiek valandų per metus galimas šešėliavimo poveikis.

Šešėliavimo vertinimo rezultatų analizė:

I alternatyva 1 scenarijus – planuojamos 70 VE modelis minimalių parametrų modelis

Pagal atliktą šešėliavimo analizę, veikiant 70-čiai planuojamų minimalių parametrų modelio VE (įvertinus ir suminį esamų VE šešėliavimą), 30 val. metinė šešėlių mirgėjimo trukmė, pritaikius mažinimo priemones VE6, VE9, VE10, VE11, VE14, VE17, VE20,VE26, VE28, VE34, VE36-VE38, VE42, VE45, VE48, VE50, VE53, VE59, VE64, VE65, VE67, VE68, VE70, gyvenamųjų sodybų teritorijoje (S01–S67) neviršys maksimalaus leistino skaičiaus – 30 val. per metus (pagal Vokietijos normatyvus).

I alternatyva 2 scenarijus – planuojamos 70 VE maksimalių parametrų modelis

Pagal atliktą šešėliavimo analizę, veikiant 70-čiai planuojamų maksimalių parametrų VE (įvertinus ir suminį esamų VE šešėliavimą), 30 val. metinė šešėlių mirgėjimo trukmė, pritaikius mažinimo priemones VE2, VE5, VE6, VE9, VE11, VE14, VE17, VE20,VE26, VE28, VE34, VE36-VE38, VE41, VE42, VE45, VE48, VE50, VE52, VE53, VE59, VE64, VE65, VE67, VE68, VE70, gyvenamųjų sodybų

teritorijoje (S01–S67) neviršys maksimalaus leistino skaičiaus – 30 val. per metus (pagal Vokietijos normatyvus).

II alternatyva 3 scenarijus – planuojamos 62 VE modelis minimalių parametrų modelis

(įvertinus ir suminį esamų VE šešėliavimą), 30 val. metinė šešėlių mirgėjimo trukmė, pritaikius mažinimo priemones VE6, VE9, VE11, VE14, VE17, VE20,VE26, VE28, VE34, VE36-VE38, VE49, VE45, VE48, VE50, VE53, VE59, gyvenamųjų sodybų teritorijoje (S01–S67) neviršys maksimalaus leistino skaičiaus – 30 val. per metus (pagal Vokietijos normatyvus).

II alternatyva 4 scenarijus – planuojamos 62 VE maksimalių parametrų modelis

Pagal atliktą šešėliavimo analizę, veikiant 62-iems planuojamoms maksimalių parametrų VE (įvertinus ir suminį esamų VE šešėliavimą), 30 val. metinė šešėlių mirgėjimo trukmė, pritaikius mažinimo priemones VE2, VE5, VE6, VE9, VE11, VE14, VE17, VE20,VE26, VE28, VE34, VE36-VE38, VE41, VE42, VE45, VE48, VE50, VE53, VE59, gyvenamųjų sodybų teritorijoje (S01–S67) neviršys maksimalaus leistino skaičiaus – 30 val. per metus (pagal Vokietijos normatyvus).

Ataskaitoje pateikta išvada, jog pagal atliktą šešėliavimo analizę pritaikius šešėliavimo mažinimo priemones 30 val., metinė šešėlių mirgėjimo trukmė artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje nebus viršijama nei vienos alternatyvos atveju.

Palankesnė II-oji alternatyva (3 ir 4 scenarijai), t. y. įrengiamas 62 VE minimalių ar maksimalių parametrų modelio parkas. Įrengiant 62 VE minimalių ar maksimalių parametrų modelio parką artimiausių gyvenamųjų sodybų (S06, S08-S13, S17-S19, S30, S36-S38) aplinkoje, susidarytų mažesnis nei kitų įvertintų scenarijų atvejais šešėliavimas.

Infragarsas. Ataskaitoje teigiama, jog planuojamos VJ bus su priešvėjine sparnuotės įrengimo schema. Tokiu būdu vėjas pirmiau teka pro sparnuotę, paskui – pro generatorių, sparnuotę pasiekia nesutrikdytas oro srautas ir taip išvengiama infragarso susidarymo. Infragarsas ir žemo dažnio garsai nėra prognozuojami, t. y. nėra modeliuojami, juos galima tik išmatuoti. Infragarso įvertinimas galimas tik atlikus natūrinius matavimus.

VJ sukeliamas infragarsas yra gerokai mažesnio lygio, palyginus su tuo, kuris mokslinių tyrimų duomenimis gali neigiamai paveikti žmonių sveikatą. Didesnio kaip 3,0 Hz dažnio tonai silpnėja, greitai didėjant atstumui nuo infragarsą skleidžiančio objekto: kuo didesnis dažnis, tuo greičiau silpnėja infragarsas, tolstant nuo šaltinio, todėl neigiamas poveikis gyvenamai aplinkai nenumatomas.

Elektromagnetinė spinduliuotė. VJ turi elektros energiją gaminančius įrenginius, elektros perdavimo linija yra sujungiamos su elektros perdavimo sistema, minėtieji įrenginiai gali skleisti į aplinką elektromagnetinį lauką. Tačiau VJ įrenginių elektromagnetinis laukas labai silpnas ir nekelia didesnės rizikos gyventojų sveikatai negu elektriniai namų apyvokos įrenginiai.

Atitinkamai lokalizavus VJ, galima išvengti ir VJ sukeliamo trukdžių ryšių sistemoms. Televizijos ar radijo ryšio trukdymai yra kontroliuojami ir pašalinami techninėmis priemonėmis. Nurodoma, kad, siekiant išvengti radijo ryšio sutrikimų, tipinis atstumas nuo linijos, jungiančios VJ mentes ir siųstuvą, turi būti po 100 m abipus linijos.

Ataskaitoje teigiama, jog atlikus poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai vertinimo metu sveikatai darančių įtaką veiksnių analizę, siūloma PŪV sanitarinės apsaugos zonos (toliau – SAZ) dydį nustatyti pagal apskaičiuotas 45 dBA triukšmo izolinijų ribas priklausomai nuo pasirinktos VE parko vystymo alternatyvos. Informacija apie galimus SAZ dydžius ir jų ribas I ir II alternatyvos visų vertintų scenarijų atvejais pateikta Ataskaitoje.

Vertinimo išvada: Vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybėje poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai ir planuojamos ūkinės veiklos galimybėms pritariame.

Tauragės departamento Vidaus administravimo
skyriaus vedėja, laikinai vykdanti
Tauragės departamento direktoriaus funkcijas Albina Urbutienė

L. Vanagaitė, tel. (8 5) 264 96 76, el. p. laura.vanagaite@nvsc.lt

ISO 9001
BUREAU VERITAS
Certification
UKAS MANAGEMENT SYSTEMS

Suformuota: 2021 m. gegužės 7 d. 10:08

Suformavo: Tauragės departamento Vidaus administravimo skyriaus visuomenės sveikatos administratorė Danguolė Urbonavičienė

Siunčiamasis dokumentas

Registracijos duomenys	
Paslaugos sprendimo tipas	Teigiamas sprendimas
Skyriaus indeksas	Tauragės departamento Visuomenės sveikatos saugos skyrius
Būsena	Registruota
Registracijos data	2021-05-07
Registracijos numeris	(7-11 14.3.3 Mr)2-74872
Registras	2: Siunčiamų dokumentų registras
Byla	2021: 14.3.3 Mr: Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitų derinimo dokumentai (prašymai, išvados)
Bylos forma	Mišri byla
Procesas	templ.snakeProcess.default
Registratorius	Tauragės departamento Vidaus administravimo skyriaus visuomenės sveikatos administratorė Danguolė Urbonavičienė
Elektroninis dokumentas	Taip
Dokumento informacija	
Siuntėjai	Tauragės departamentas
Gavėjai	UAB LT Energija, Vėjo g. 5, Benaičių k., 97282 Kretingos r. sav., info@renerga.lt
Gavėjas (pristatymo būdas)	UAB LT Energija, Vėjo g. 5, Benaičių k., 97282 Kretingos r. sav., info@renerga.lt
Dokumentą parengė	Tauragės departamento Visuomenės sveikatos saugos skyriaus vedėja Laura Vanagaitė
Dokumentą pasirašė	Tauragės departamento direktorė Gilma Masiulionienė (nuo 2021-04-26 iki 2021-05-07, kasmetinės atostogos, pavaduoja Tauragės departamento Vidaus administravimo skyriaus vedėja Albina Urbutienė)
Dokumentą tvirtino	
Dokumentą vizavo	Tauragės departamento Vidaus administravimo skyriaus vedėja Albina Urbutienė
Dokumentą derino	
Antraštė	DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS
Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas	Vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija
Planuojamos ūkinės veiklos adresas	Tauragės apskrities Pagėgių sav. Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen.
Poveikio aplinkai vertinimo programos/ataskaitos rengėjo duomenys (Juridinio asmens pavadinimas / fizinio asmens vardas pavardė, kodas, adresas, telefono Nr., el. paštas)	Rosita Milerienė, 8 682 39 537, el.p. rosita@corpi.lt
Dokumento rūšis	PAV išvados dėl ataskaitos
Visi dokumentai gauti	
Pritarta/nepritarta programai/ataskaitai	
Motyvuoti reikalavimai papildyti ar pataisyti programą/ataskaitą	
Gauto dokumento data (siuntėjo data)	2021-04-27
Gauto dokumento numeris (siuntėjo numeris)	S21-067
Susieti dokumentai	

Elektroninė paslauga (1)

9190632	2021-04-28	Įvykdyta	Tauragės departamento Visuomenės sveikatos saugos skyriaus vedėja Laura Vanagaitė	2021-05-05

ADOC	

VE+Pagėgiai1.adoc		
VE+Pagėgiai1.docx		
Priedai		
Pridedami dokumentai		
Pasibaigę darbai		
Tauragės departamento Vidaus administravimo skyriaus vedėja Albina Urbutienė	2021-05-07 09:26:54	Teigiamai vizuota versija 3.0. Pastabos:
Tauragės departamento direktorė Gilma Masiulionienė (nuo 2021-04-26 iki 2021-05-07, kasmetinės atostogos, pavaduoja Tauragės departamento Vidaus administravimo skyriaus vedėja Albina Urbutienė)	2021-05-07 09:37:18	Pasirašyta versija 3.0. Pastabos:
Tauragės departamento Vidaus administravimo skyriaus visuomenės sveikatos administratorė Danguolė Urbonavičienė	2021-05-07 10:07:49	Registruotas dokumentas: 2: Siunčiamų dokumentų registras 2021: 14.3.3 Mr: Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitų derinimo dokumentai (prašymai, išvados)

PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS KLAIPĖDOS PRIEŠGAISRINĖ GELBĖJIMO VALDYBA

Biudžetinė įstaiga, Švitrigailos g. 18, 03223 Vilnius.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601311.
Valdybos duomenys: Trilapio g. 12, 92191 Klaipėda, tel. (8 46) 35 44 76, el. p. klaipeda.pgv@vpgt.lt

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas 2021-05-20 Nr. 9.4-3- (11.3.135E)
Į 2021-04-27 Nr. S21-069

el. p. info@corpi.lt

DĖL UAB LT ENERGIJA VĖJO ELEKTRINIŲ PARKŲ PAGĖGIŲ RAJONE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Klaipėdos priešgaisrinė gelbėjimo valdyba išnagrinėjo UAB „LT Energija“ planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen. – poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) ataskaitą. PAV pritariame pastabų ir pasiūlymų neturime.

Viršininko pavaduotojas Mindaugas Lapas

Originalas nebus siunčiamas

Rolandas Čelna, tel. 8 698 05 570, el. p. rolandas.celna@vpgt.lt

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
TELŠIŲ-TAURAGĖS TERITORINIS SKYRIUS

VŠĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

2021-05- Nr. 2TeT-285-(9.38-TeT)
Į 2021-01-27 Nr. S21-065

DĖL UAB LT ENERGIJA VĖJO ELEKTRINIŲ PARKŲ PAGĖGIŲ RAJONE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Kultūros paveldo departamento Telšių-Tauragės teritorinis skyrius išnagrinėjo UAB „LT Energija“ planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen. – poveikio aplinkai vertinimo ataskaita ir teikia išvadas.

PAV ataskaitoje įvertintas poveikis įvairiais aspektais, tame tarpe poveikis nekilnojamosioms kultūros paveldo vertybėms. Atliktame vertinime nurodyta, kad planuojama ūkinė veikla neigiamo poveikio nekilnojamosioms kultūros paveldo vertybėms nedarys. Planuojamoje teritorijoje kultūros paveldo objektų, jų teritorijų ir/ar apsaugos zonų nėra, tačiau poveikis artimiausių kultūros paveldo objektų Vartūliškių bei Kulmenų, Kreivėnų piliakalnių kultūriniam kraštovaizdžiui bus matomas. Pagal šiuo metu galiojančius įstatymus, poįstatyminius teisės aktus ar kt. dokumentus, įtakoti aukštuminių statinių statybos teritorijose, nepatenkančiose į Kultūros vertybių registrą, mūsų institucijai, vykdančiai teisės aktų nustatytas nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos valstybinio administravimo funkcijas, nėra suteikta kompetencija.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstyta, esame priversti PAV ataskaitai pritarti.

Patarėjas, pavaduojantis vedėją Vidas Narbutas

S. Neverovas, tel. (8 446) 614 74, el. p. sergejus.neverovas@kpd.lt

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius,
tel. (8 5) 272 3284, el. p. vstt@vstt.lt http://vstt.lrv.lt/
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724381

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutui 2021-05- Nr.

Į 2021-04-27 Nr. S21-071

Kopija
Aplinkos apsaugos agentūrai
Aplinkos ministerijai
Pagramančio regioninio parko direkcijai
Rambyno regioninio parko direkcijai

DĖL UAB LT ENERGIJA VĖJO ELEKTRINIŲ PARKŲ PAGĖGIŲ RAJONE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba), kaip planuojamos ūkinės veiklos (toliau - PŪV) poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) subjektas, išnagrinėjo jūsų pateiktą UAB LT Energija vėjo elektrinių (toliau – VE) parkų Pagėgių rajone poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą (toliau – Ataskaita). Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalimi teikiame pagrįstą nuomonę dėl vertinimo rezultatų ir ataskaitos kokybės.

Pažymime, kad Tarnyba nedalyvavo Jūsų 2016–2018 metais parengtų PAV atrankų dokumentų vertinime (kuriuose buvo numatyta 93 VE statyba), todėl, nekvestionuodama šių dokumentų teisėtumo ir galiojiimo, pateiktos ataskaitos alternatyvas vertina kaip lygiavertes, *status quo* alternatyva laiko tik Jūsų nurodytą „nulinę“ alternatyvą.

Dėl PŪV įgyvendinimo galimybės.

1. PAV ataskaitoje, remiantis Vizualinės taršos gamtiniams kraštovaizdžio kompleksams ir objektams nustatymo metodika (toliau – Metodika), konstatuojama, kad objektas, užimantis 1-5° vertikalaus kampo yra laikomas vizualiai reikšmingu, o 5-45° kampą – vizualiai dominuojančiu. Ataskaitos 2.5.6.8 lentelėje pateikiama informacija apie numatomą VE matomumą iš svarbiausių vertintų regyklų. Pagal šios lentelės duomenis vizualiai dominuojantis VE poveikį šiuo metu patiriamas 2-uose Rambyno regioninio parko direkcijos nurodytuose apžvalgos taškuose (kelio Nr. 141 taškai Ramb17-1 ir Ramb17-2), o (priklausomai nuo pasirinktos alternatyvos) įgyvendinus planuojamą ūkinę veiklą, VE dominuotų **(**būtų matomi didesniu nei 5° vertikaliu matymo kampu) 6-7 regyklų (Bradėnų apžvalgos platforma Ramb01, Sodybos vėjo malūnas Ramb02, Vilkyškių apžvalgos bokštas Ramb13, Vilkyškių evangelikų liuteronų antrosios senosios kapinės Ramb14, potencialios dviračių trasos taškai Ramb16-1 ir Ramb16-2, kelio Nr. 141 taškai Ramb17-1 ir Ramb17-2) panoramose. Įvertinus Ataskaitos duomenis ir vadovaujantis Metodikoje pateiktais skaičiavimais galima teigti, kad stebint kraštovaizdį iš PAV metu vertintų regyklų bus daroma **didelė vizualinė tarša ir kraštovaizdžio vizualinė kokybė patirs reikšmingą neigiamą poveikį.**

Ataskaitos 89 psl. nurodoma, kad „į NKTP Kraštovaizdžio vizualiniame estetiniame brėžinyje nustatytą ypač raiškios ir vidutinės vertikaliosios sąskaidos atvirų ir pusiau atvirų erdvių kraštovaizdžio arealą (V2H2-d) patenka 14-a planuojamų VE 1-os alternatyvos atveju ir 10 VE – 2-os alternatyvos atveju.“ Informuojame, kad, vadovaujantis Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo

plano (toliau – NKTP) sprendinių 64.1 punktu, V2H2-d arealuose turi būti užtikrintas kraštovaizdžio vizualinės struktūros išsaugojimas. Numatomi didelio aukščio VE statiniai, kurie palyginus nedidelio ploto bei aukščio Vilkyškių moreninio gūbrio teritorijoje vieni nuo kitų būtų išdėstyti nedideliais atstumais, t. y. susiformuotų tankus VE tinklas, kuris stipriai pakeistų kraštovaizdžio vizualinę struktūrą ir pažeistų NKTP minėtų sprendinių reikalavimus. Šios aplinkybės buvo nurodytos ir Ataskaitos rengėjui bei veiklos vystytojui adresuotame Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2020-11-26 rašte Nr. (65)-D8(E)-6321, kuris dėl nesuprantamų priežasčių Ataskaitoje neminimas.

Tarnybos nuomone, Ataskaitoje pateikiami pasikartojantys argumentai, nurodantys, kad „šiame V2H2-d areale ir aplink jį jau pastatytos ir veikia virš 40-ies kitų vystytojų VE, taip pat pagal analizuojamam VE parkui galiojančias PAV atrankos išvadas šioje teritorijoje yra suderinta 16 VE įrengimo vietų“ ir „nagrinėjamos teritorijos kraštovaizdis jau yra dominuojamas įrengtų aukštuminių technogeninių statinių“, nėra korektiški, nes jau esamos taršos (įskaitant ir vizualinės) buvimas jokiu būdu nesudaro prielaidų dar labiau didinti taršą. Pažymime, kad vykdomos veiklos saugomų teritorijų artimoje aplinkoje, neturi sukelti ne tik tiesioginio, bet ir suminio ar kaupiamojo poveikio kraštovaizdžiui grėsmės. Šiuo metu jau esančių vėjo jėgainių techniniai parametrai yra skirtingi nuo planuojamų, pvz. skiriasi aukščiai esamos VE yra mažesnės (nuo 44 m. iki 185 m.), nei planuojamos VE (250 m.).

Iš PAV ataskaitos akivaizdu, kad renkantis bet kurią iš nagrinėtų alternatyvų iš saugomose teritorijose esančių apžvalgos taškų matomas kraštovaizdis patirs reikšmingą neigiamą poveikį, todėl Tarnyba, remdamasi nurodytais argumentais **nepritaria PAV ataskaitai ir joje išnagrinėtų PŪV alternatyvų įgyvendinimui.**

Prašome patikslinti PAV ataskaitą sudarant ir išnagrinėjant papildomą alternatyvą (-as) (numatant mažiau ir/arba mažesnio ar skirtingo aukščio VE, keičiant VE išdėstymą Saugomų teritorijų atžvilgiu), kurios sprendiniai neturėtų reikšmingo neigiamo poveikio saugomose teritorijose saugomoms vertybėms.

Papildomai teikiame šias pastabas dėl Ataskaitos kokybės:

1. PŪV PAV Ataskaitoje teigiama, kad pagal planuojamas VE statybos vietas didesnę poveikio šikšnosparniams riziką gali turėti VE, kurios planuojamos arčiau nei 200 m nuo miško pakraščio ar vandens telkinio. Pagal 2.5.5.27 pav. „Analizuojamų VE įrengimo vietų išsidėstymas vandens telkinių ir miško atžvilgiu (buferis 200 m)“ pateiktą informaciją į tokias šikšnosparniams palankias vietas patenka apie 35-36 VE. Viena iš prioritetinių aplinkosauginių priemonių neigiamam poveikiui išvengti yra kuo ankstesnėje stadijoje identifikuoti galimas grėsmes ir neplanuoti PŪV galimo konflikto vietose. Sprendžiant pagal PŪV PAV Ataskaitoje pateikiamus 1.2.3.2 pav., 1.2.3.3. pav ir 1.2.3.4 pav. „VE įrengimui planuojamuose žemės sklypuose ir gretimybėse įregistruotos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“ dalyje sklypų yra galimybė VE statybą atitraukti nuo šikšnosparniams patrauklių vietų (pvz., nuo miško pakraščio ar vandens telkinio). Prašome pagrįsti, kodėl tai nėra daroma ir kodėl nėra galimybės tai padaryti.

2. PŪV PAV Ataskaitoje 2.5.5.5 ir 2.5.5.6 lentelių legendoje trūksta paaiškinimų, ką reiškia tamsiai geltona spalva.

3. PŪV PAV Ataskaitoje 106 psl. lentelė „Saugomi ir reti gyvūnai (pagal SRIS duomenis ir stebėjimų duomenis) planuojamoje Pagėgių VE teritorijoje“. Upinio bebro Estijos, Latvijos, Lietuvos, Suomijos ir Švedijos populiacijos įtrauktos tik į Buveinių direktyvos V priedą. Atitinkamai reikia patikslinti tekstą 113 psl.

3. PŪV PAV Ataskaitoje 151 psl. rašoma: „Veisimosi laikotarpiu teritorijoje aptiktos 15 šikšnosparnių rūšių (2.5.5.9 lentelė). Dėl dviejų šikšnosparnių – didžiojo pelėausio ir ūsuotojo pelėausio – rūšių, kaip pastovios Lietuvos faunų atstovų, tyrėjai ir mokslininkai nesutaria, nes buvo registruoti tik pavieniai jų signalai, kas 100 % nepatvirtina rūšies fakto.“ 2.5.5.9 lentelėje nurodoma 15 rūšių, įskaitant didįjį ir ūsuotąjį pelėausius. Remiantis antruoju cituotos teksto dalies sakinio teiginiu, tikslinga nurodyti, kad veisimosi laikotarpiu teritorijoje aptikta 13 šikšnosparnių rūšių.

4. Vietovėse, kuriame planuojamas VE parkas, planuojamų VE yra gausu šikšnosparniams patrauklių kraštovaizdžio elementų (upeliai, miškai ir pan.) todėl galimas poveikis šikšnosparniams

tikėtina bus didelis. Tą patvirtina ir 159 psl. pateikiama išvada, kad „Pagal atliktus tyrimus tikimybė, kad intensyvios migracijos metu, rugpjūčio mėnesį šikšnosparniai gali žūti dėl VE poveikio – susidūrus su besisukančiomis mentėmis arba patirti barotraumą – vertinama kaip reali grėsmė, kur pavojingumas yra nuo vidutinio iki didelio“. Be to, 206 psl. esančioje 2.5.8.4 lentelėje „Galimo suminio poveikio ekspertinis vertinimas“ nurodoma, kad esamų VE parkų poveikis (žūtis migracijos metu) šikšnosparniams labai didelis, o suminis visų parkų kartu – didelis. Poveikio mažinimo priemonių diegimas numatytas, tačiau Ataskaitoje nėra pateikta, kokiais kriterijais bus VE identifikuotos kaip pavojingos ir darančios reikšmingą neigiamą poveikį šikšnosparniams bei kokia yra poveikio išvengimo ar sumažinimo kritinė riba taikant poveikio mažinimo priemones.

5. Ataskaitoje teigiama, kad dėl VE veiklos poveikis numatomas plėšriesiems paukščiams ir baltiesiems gandrams. Didelis poveikis nustatytas mažiesiems ereliams rėksniams, rudiesiems pesliams, vidutinis paprastiesiems suopiams ir baltiesiems gandrams. Per statybų metu atliktą monitoringą nustačius reikšmingą poveikį plėšriems paukščiams rekomenduojama konkrečioms VE taikyti vienos menties dažymą juoda spalva. Manome, kad priemonė sklandančių plėšriųjų paukščių apsaugai netinkama. Pagal VENBIS projekto ataskaitos „Rekomendacijos dėl neigiamo poveikio mažinimo šalies, atskirų savivaldybių, atskirų vėjo elektrinių parkų teritorijų ar rūšių lygmenyje“ (http://corpi.lt/venbis/files/reports/VENBIS_3_2_1.pdf) 5.2 lentelės „Rekomendacijos dėl neigiamo vėjo elektrinių poveikio mažinimo paukščiams“ informaciją menčių dažymo priemonė netinkama būtent plėšriesiems paukščiams, kurie sklandydami žiūri žemyn, nes yra susikoncentravę į grobio paiešką žemėje. Taigi, VE rotoriaus menčių dažymas ne tik, kad neduotų reikiamo efekto, bet dar labiau padidintų ir taip reikšmingą VE parko poveikį kraštovaizdžiui. Todėl netinkamą menčių dažymo priemonę siūlome keisti priemone, leidžiančia sustabdyti jėgaines potencialaus susidūrimo su paukščiais metu. Atkreipiame dėmesį, kad ir tokios priemonės Lietuvos sąlygomis nėra praktiškai išbandytos. Todėl jas reikia parinkti atsižvelgiant į galimo reikšmingo poveikio teritorijoje sutinkamų plėšriųjų paukščių rūšių biologiją ir ekologinius poreikius ir, kaip nurodyta EK pranešime „Natura 2000“ teritorijų valdymas. Buveinių direktyvos (Direktyvos 92/43/EEB) 6 straipsnio nuostatos“, išsamiai aprašyti Ataskaitoje, pateikiant moksliniais įrodymais pagrįstą paaiškinimą, kaip nustatytas reikšmingas neigiamas poveikis taikant priemonę bus pašalintas arba sumažintas iki nereikšmingo. Kadangi priemonės, leidžiančios sustabdyti jėgaines potencialaus susidūrimo su paukščiais metu, efektyvumas neišbandytas Lietuvos sąlygomis su šalyje paplitusiomis plėšriųjų paukščių rūšimis, vadovaudamiesi EK pranešimo nuostatomis siūlome Ataskaitoje parinkti ir alternatyvias (taisomąsias) poveikio mažinimo priemones, jeigu priemonių veiksmingumo stebėsena parodytų, kad jas taikant poveikis išlieka reikšmingu. Taip pat Ataskaitoje nėra įvardinta, kokiais kriterijais VE bus identifikuotos kaip pavojingos ir darančios reikšmingą neigiamą poveikį plėšriesiems paukščiams ir baltiesiems gandrams bei kokia yra poveikio išvengimo ar sumažinimo kritinė riba taikant poveikio mažinimo priemones.

6. Ataskaitoje pateiktoje 2.10.4.1 lentelėje „Poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės“ kaip viena iš galimų poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo priemonių nurodoma, kad bus taikoma „Mitybinių buveinių keitimas prie VE, padarant jas mažiau patrauklias jautrioms VE paukščių ar šikšnosparnių rūšims“. Tačiau nėra detalesnės informacijos, kokias tai priemones apims, kokiu atstumu nuo VE tai bus taikoma ar ten PŪV vystytojas turi juridinę teisę veikti.

7. Taip pat pateiktoje 2.10.4.1 lentelėje „Poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės“ numatoma nemažai priemonių kaip „Siekiant pagerinti šikšnosparnių veisimosi ir migracijos dienojimo sąlygas bei išlaikyti jas vasaros metu saugiu atstumu nuo VE, numatoma iškelti specialius inkilus šikšnosparniams, už vėjo elektrinių parko ribų. Rekomenduojama iškelti ne mažiau kaip 90 inkilų, juos keliant po kelis į vieną medį (30 inkilų iškėlimo vietų) regione“, „Dirbtinių perėjimo vietų įrengimas (jautrioms VE rūšims) už VE parko ribų. Siekiant pagerinti pelėsakalių perėjimo sąlygas, numatomas naujų inkilų ar lizdinių platformų iškėlimai“, „Siekiant pagerinti plėšriųjų paukščių perėjimo sąlygas, numatoma naujų lizdaviečių įrengimas ir iškėlimas. Dirbtinių perėjimo vietų įrengimas (mažiesiems ereliams rėksniams, rudiesiems pesliams, jūriniams ereliams ir pelėsakaliams) už VE parko ribų“, „Numatoma iškelti 4

naujus inkilus pelėsakaliams ant pavienių medžių arba elektros linijų atramų“, „Siekiant pagerinti jūrinių erelių, mažųjų erelių rėksnių, rudųjų peslių perėjimo sąlygas, suderinus su miškų valdytojais (savininkais) numatytose vietose kas 5 metus numatoma iškelti po 5 naujus dirbtinius lizdus, tiek aplinkinėse planuojamo VE parko teritorijose tiek kitose regiono vietose, kur šie paukščiai galėtų saugiai įsikurti ir perėti“, „Numatoma įrengti 25 papildomus pagrindus/platformas baltiesiems gandrams įvairiose regiono vietose už PŪV teritorijos ribos. Vėliau kas 5 metai įrengti dar po 5 platformas ar suremontuoti anksčiau iškeltas“, tačiau nėra pateikta kuriose vietose ar teritorijose tai tikslinga atlikti, kad būtų pasiektas geriausias rezultatas.

8. Ataskaitos 175 psl. nurodoma, kad „Išnagrinėjus PŪV alternatyvas galima teigti, kad palankesnė galimo poveikio vietos kraštovaizdžiui aspektu yra II alternatyva dėl sąlyginai mažesnio aukštuminių technogeninių statinių skaičiaus jau ir taip stipriai urbanizacijos paveiktame kraštovaizdyje“. Daryti tokią išvadą, tik dėl mažesnio VE skaičiaus nėra pakankama ir tokia išvada gali būti diskutuojama, nes nėra aiškiai įvardijama koks vizualinės taršos lygis yra palankesnis. PAV ataskaitoje turėtų būti pateikiamos nešališkos išvados siekiant kokybiškai įvertinti planuojamos ūkinės veiklos poveikį (Rekomendacinių dokumentų rengimas PAV direktyvai įgyvendinti (Direktyva 2011/92/ES, iš dalies pakeista Direktyvos 2014/52/ES)/ 49).

9. Ataskaitos 207 psl. „Poveikio kraštovaizdžiui sumažinimui numatomos priemonės“ nėra nurodomos konkrečios vizualinės taršos mažinimo priemonės, tik pateikiami svarstymai. Planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėgainių įrengimo) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijų R 44-03 15 punktas nurodo, kad atliekant poveikio aplinkai vertinimą, yra numatomos neigiamą poveikį aplinkai mažinančios, švelninančios ar kompensuojančios priemonės ir neigiamo poveikio išvengimo priemonės. Planuojant VE parkus, turi būti numatomos poveikio aplinkai mažinimo priemonės visoje galimo poveikio teritorijoje, kuri bus tiesiogiai ar netiesiogiai paveikta planuojamos veiklos. Konkrečios priemonės turi būti pateiktos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje. Neigiamam vėjo jėgainių parko poveikiui sumažinti, jo išvengti ar jį kompensuoti gali būti taikomos tokios priemonės, kaip skirtingų vėjo jėgainių aukščio parinkimas, dydis, išvaizda, spalva, jų išdėstymas, skirtingas galingumas ir kt.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 6 dalimi prašome papildyti bei pataisyti Ataskaitą pagal pareikštas pastabas ir pakartotinai pateikti ją išvadai priimti.

Direktorius Albertas Stanislovaitis

Vytautas Rukas, tel. 8 659 64335, el. p. vytautas.rukas@vstt.lt
Remigijus Uzdras, tel. 8 659 63415, el. p. remigijus.uzdras@vstt.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL UAB LT ENERGIJA VĖJO ELEKTRINIŲ PARKŲ PAGĖGIŲ RAJONE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-05-25 Nr. (3)-V3-838
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ALBERTAS STANISLOVAITIS, Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-05-25 17:18:48
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-05-25 17:19:01
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2019-01-09 - 2022-01-08
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	VSTT RAŠTINĖ
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-05-25 17:26:34
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-07 - 2023-01-07
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. Tikrinimo data: 2021-05-25 17:27:33
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-05-25 atspausdino VSTT RAŠTINĖ
Paieškos nuoroda	

Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai
prie Aplinkos ministerijos
el. paštas: vstt@vstt.lt

2021-06-15 Nr. S21-098
Į 2021-05-25 Nr. (3)-V3-838

DĖL UAB LT ENERGIJA VĖJO ELEKTRINIŲ PARKŲ PAGĖGIŲ RAJONE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Teikiame nagrinėjimui pagal pastabas koreguotą UAB „LT Energija“ planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen. – poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) ataskaitą.

Atsakydami į Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos 2021-05-25 rašte Nr. (3)-V3-838 pateiktas pastabas norėtume pažymėti, kad 2016–2018 metais informacijos dėl PAV atrankos dokumentus rengė kitas rengėjas – UAB „Ekosistema“. Itin svarbus yra faktas, kad remiantis galiojančiomis atrankų dėl PAV išvadomis analizuojamoje teritorijoje gali būti įrengta 93 VE („nulinė plius“ alternatyva). Nepritarus PAV ataskaitai, būtų statomos 93 VE pagal galiojančias teigiamas PAV atrankos išvadas, todėl manytume, kad PAV ataskaitoje analizuojamų 1 ir 2 alternatyvų palyginimas su „nuline plius“ alternatyva yra pagrįstas ir suteikia informacijos PAV subjektams apie poveikio kraštovaizdžiui pokytį, kuris būtų jaučiamas įgyvendinant veiklą ne pagal suderintas PAV atrankų išvadas, bet pagal PAV ataskaitoje svarstomą ir dėl mažesnio poveikio visuomenės sveikatai bei kitiems aplinkos komponentams vertinamą kaip prioritetinę – antrą alternatyvą. Pažymėtina, kad PAV ataskaitoje vertinamos VE yra modernesnės nei PAV atrankomis suplanuotos VE, kas atitinka gerąją praktiką bei geriausių prieinamų gamybos būdų taikymo principus.

1. Atsakydami į rašte pateiktas pastabas **dėl PŪV įgyvendinimo galimybės** teikiame šią informacija:

Atsižvelgiant į pastabą PAV ataskaitoje papildytas vizualinio poveikio kraštovaizdžiui įvertinimas parodant iš jautriausių regyklų formuojamos apžvalgos kryptis ir jų išsidėstymą planuojamo VE parko atžvilgiu (PAV ataskaitos 2.5.6.5 lentelė ir 6.1 ir 6.2 priedai). 2.5.6.5 lentelėje papildytas kiekvienos fotofiksacijos vietos aprašymas, nurodant šiuo metu kraštovaizdyje matomus ar vizualiai dominuojančius objektus.

Informuojame, kad atsižvelgdami į Rambyno regioninio parko pastabose pateiktą informaciją, galimą VE parko vizualinį poveikį išanalizavome papildomuose 8-se objektuose (taškai Ramb19–Ramb26).

Pagal pastabą papildyti PAV ataskaitos skyriai 2.5.6, 2.5.9. Pateikiama nauja 2.5.9.1 lentelė, su informacija apie planuojamo VE parko (skirtingų scenarijų) vizualumą ties unikaliomis regyklomis bei įvertintas suminis vizualumas (2.5.9.1 lentelė). Pagal pateiktą informaciją galima matyti, kad didžioji dalis nagrinėjamų regyklų yra apaugusios medžiais ar jų formuojamas vaizdas yra priešinga nei nagrinėjamas VE parkas kryptimi. II alternatyvos atveju bendras VE parko vizualumas yra mažiausias. Pabrėžiama, kad esamą situaciją tiksliau atspindi alternatyva, kurioje nagrinėjamos esamos ir PAV atrankomis suplanuotos 93 VE („nulinė plius“ alternatyva), kuri, nors šiuo metu suplanuotos 93 VE nėra pastatytos, tiksliausiai atspindi situaciją, su kuria lyginant galima tinkamai įvertinti nagrinėjamų I-os ir II-os alternatyvų įtaką ir numatomą vizualinį pokytį.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2020-11-26 raštu Nr. (65)-D8(E)-6321 PAV dokumento rengėjui pateikė pastabas dėl PAV programos. PAV programa, atsižvelgiant į visas gautas pastabas

buvo koreguota, ir pakartotinai derinama su pastabas teikusiais PAV subjektais. Atsižvelgdama į atliktus taisymus Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2020-12-04 raštu Nr. (65)-D8(E)-6944 PAV programą suderino, tačiau vėliau pateikė išaiškinimą (2021-03-15 Nr. (10)-D8(E)-1683, kad LR AM negali būti PAV subjektu. PAV programos derinimo rašte LR AM pateikė pasiūlymą, kad „vienu iš būsimoje PAV ataskaitoje pateikiamų ir visapusiškai išnagrinėtų alternatyvių variantų, nemažinant numatomų 62 VE skaičiaus ir nekeičiant siekiamų atsinaujinančios energijos pajėgumų, galėtų būti sprendimas tarp Vilkyškių ir Strepeikių PAV programoje numatomas nuo 12 iki 14 VE vietas išdėstyti vakarinėje planuojamo VE parko dalyje, t. y. pasinaudoti ankstesniuose planavimo etapuose numatytomis VE vietomis, pažymėtomis PAV programos 2.5.2 pav. ir esančiomis atokiau nuo Rambyno regioninio parko bei V2H2-d arealo“. Informuojame, kad PŪV užsakovas apsvarstė šį pasiūlymą, tačiau negali jo įgyvendinti dėl objektyvių priežasčių.

Dalis iš PAV atrankose nurodytų VE įrengimo vietų, įrengiant didesnės galios modelį yra netinkamos dėl per mažo tarpusavio atstumo padidėjus jėgainės galingumui įtakojamam didesnio rotoriaus skersmens, ar per mažo atstumo nuo gyvenamos aplinkos. Nors išlaikomas toks pats bendras VE aukštis, tačiau rotoriaus skersmuo (o kartu ir sparnuotės ilgis) didėja, todėl įrengiant didesnės galios VE per arti viena kitos ženkliai kristų elektros energijos gamybos našumas ir bendras siekiamas projekto ekonominis rezultatas nebūtų įgyvendintas. Svarbu ir tai, kad PAV ataskaitoje nagrinėjamos 62 VE vietos yra suderintos su vietos gyventojais ir bendruomenėmis, su kuriomis jau yra pasirašytos sutartys dėl VE parko veiklos metu numatytų išmokų bei paramos, žemės nuomos sutarčių, kompensavimo už nustatytus SAZ, kelių priežiūros ir remonto, atidalinti žemės sklypai. Keičiant šias vietas, bei pasirenkant kitas iš 93 PAV atrankose vertintų vietų, gali kilti visuomenės nepasitenkinimas dėl teisėtų lūkesčio neišpildymo.

Vystomas projektas yra plačiai pristatytas valstybės institucijoms, t. y. Energetikos ministerijai, Litgrid, Valstybės energetikos reguliavimo tarnybai ir kitoms bei vietos savivaldybei, bendruomenėms ir visi yra išsakę palaikymą projektui bei tikimasi, kad projektas bus pradėtas statyti jau kitais metais ir svariai prisidės prie Lietuvos energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo. Dėl besivystančių technologijų UAB „LT energija“ planuojamas VE parkas pagamintų net 1/12 Lietuvoje suvartojamo elektros energijos kiekio iš atsinaujinančių išteklių, kai tuo tarpu šiuo metu Lietuva priversta daugiau nei 65 procentus elektros energijos importuoti iš užsienio. UAB „LT energija“ projektas atitinka Lietuvos Respublikos Seimo 2012-06-26 nutarimu Nr. XI-2133 patvirtintą Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategiją, kuria buvo nustatyta Lietuvos energetikos sektoriaus vizija, jos įgyvendinimo principai, strateginės kryptys, tikslai ir uždaviniai. UAB „LT energija“ pastačius 62 vėjo elektrines, jos svariai padidintų Lietuvoje pagaminamos elektros kiekius ir leistų pasiekti nurodytos Energetinės nepriklausomybės strategijos tikslus bei prisidėti prie saugumo užtikrinimo. Tai atitinka ir visų Europos Sąjungos valstybių įsipareigojimus įgyvendinant Žaliąjį kursą (angl. *Green deal*).

PAV ataskaitoje įvardinant esamas veikiančias VE ir galiojančiais PAV atrankų dokumentais suplanuotas 93 VE jokiais būdais nesiekiama įrodyti, kad jau esamos taršos (įskaitant ir vizualinės) buvimas sudaro prielaidas dar labiau didinti taršą. Atvirkščiai, tuo atkreipiamas dėmesys į faktą, kad teritorijoje pagal PAV atrankas yra teisėta įrengti 93 VE, iš kurių net 16 patektų į V2H2-d arealą, bei faktą, kad pagal PAV ataskaitoje pasiūlytą 2-ą alternatyvą būtų įrengiamos tik 62 VE, iš kurių tik 10 patektų į V2H2-d arealą, parodomas objektyvus naujai planuojamo VE parko poveikio aplinkai sumažinimas.

Nepritarus PAV ataskaitai (kam mūsų nuomone nėra teisinių pagrindų), būtų statomos 93 VE, tame tarpe 16-a VE V2H2-d areale. Pagal atliktą vertinimą ši alternatyva daugumai aplinkos komponentų gali turėti daugiau neigiamo poveikio nei PAV ataskaitoje išnagrinėta ir kaip prioritetinė pasiūlyta 2-oji veiklos vystymo alternatyva. Taip pat įrengiant 93 VE pagal PAV atrankas gali nebūti įgyvendintos PAV ataskaitoje numatytos poveikio kitiems aplinkos komponentams mažinimo ar kompensacinės priemonės.

Atsižvelgiant į pastabas, PAV ataskaita papildyta dviem nagrinėjamo VE parko vizualumo vertinimo scenarijais (7 ir 8 scenarijai), kuriuose arčiausiai Vilkyškių gyvenvietės esančios jėgainės (VE31, VE34 ir VE35) yra papildomai sumažintos iki 200 m bendro aukščio. Tai lemia teigiamą planuojamos VE parko vizualumo pokytį, dėl ties Vilkyškių apžvalgos bokštu (Ramb13), Vilkyškių evangelikų liuteronų antromis senosiomis kapinėmis (Ramb14), Vilkyškių dvaro sodyba (Ramb15) ir Potencialia dviračių trasa (Ramb16-1) nagrinėjamomis regyklomis planuojamų VE vizualumo sumažėjimo, lyginant su „Nuline plius“ alternatyva (2.5.6.8 ir 2.5.6.9.1 lentelės).

Atsakydami į papildomai pateiktas **pastabas dėl Ataskaitos kokybės** teikiame šia informaciją:

1. Kadangi VE vietos buvo įvertintos PAV atrankose 2016–2018 metais, kurios yra galiojančios, buvo atlikti sklypų atidalinimai (0,15–0,18 ha ploto), pasirašytos nuomos sutartys, parengti techniniai projektai. Žemės sklypuose vietos VE įrengimui buvo derinamos su sklypų savininkais/naudotojais. Parinktos vietos taip, kad kuo mažiau trukdytų žemės ūkio darbams. Pažymime, kad 1.2.3.2–1.2.3.4 paveiksluose atidalinto žemės sklypo ribas uždengia schematinis VE vietą identifikuojantis ženklas (raudonas skritulys). Planuojamame VE parke arčiau kaip 200 m nuo vandens telkinių numatoma 20 vnt. VE Nr.: 3, 6, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 23, 25, 34, 40, 45, 50, 56, 59, 65, 67 ir arčiau kaip 200 m nuo mišku apaugusių teritorijų – 23 vnt. VE Nr.: 9, 11, 12, 17, 18, 20, 24, 27, 30, 32, 34, 35, 41, 43, 46, 57, 60, 61, 63, 64, 65, 67, 70. Atkreipiant dėmesį į padidintą poveikio šikšnosparniams riziką po visomis jomis bus atliekamas žuvusių paukščių ir šikšnosparnių monitoringas ir nustačius reikšmingą neigiama poveikį bus imtasi priemonių jam mažinti. Taip pat bus atliekamas žuvusių paukščių ir šikšnosparnių monitoringas ir po 5 VE kurios nepatenka į ankščiau minėtus buferius ir stovi atviruose laukuose. Pažymėtina, kad monitoringo metu nustačius reikšmingą poveikį bus parenkamos papildomos poveikio mažinimo priemonės.

2. PAV ataskaitoje pagal pastabą patikslinta 2.5.5.5 ir 2.5.5.6 paveikslų eksplikacija.

3. PAV ataskaitoje pagal pastabą patikslinta informacija 2.5.3.1 lentelėje ir 2.5.5.1 punkto Žinduolių skirsnyje.

3. PAV ataskaitoje pagal pastabą patikslinta tekstas bei 2.5.5.9 lentelė, paliekant 13 rūšių šikšnosparnių.

4. PAV ataskaitoje pagal pastabą patikslinta 2.5.5.3 ir 2.5.9.2 punktai, nurodant, kad pavojingos šikšnosparniams VE bus identifikuotos atliekant žuvusių gyvūnų paieškas, atliekant ieškotojo efektyvumo įvertinimą ir plėšrūnų efektyvumo bandymus. Kritinė reikšminga riba, nuo kurios turėtų būti imamasi mažinančių neigiamą poveikį priemonių turėtų būti 3 ir daugiau rasti žuvę šikšnosparniai po viena elektrine vieno sezono metu.

5. Vienos mentės dažymas juoda spalva yra efektyvi priemonė kuri buvo įrodyta moksliniais tyrimais (May, R., Nygård, T., Falkdalen, U., Åström, J., Hamre, Ø. and Stokke, B.G., 2020. Paint it black: Efficacy of increased wind turbine rotor blade visibility to reduce avian fatalities. Ecology and evolution, 10(16), pp.8927–8935.). VENBIS projekto metu medžiaga ataskaitoms buvo ruošiama 2015–2017 metais kai tokios priemonės nebuvo dar išbandytos. Sutinkame su jūsų pastaba ir prioritetą teiksime tokioms priemonėms, kaip VE stabdymas tam tikru metu, jei bus nustatytas sistemingas žūvančių jautrių VE poveikiui paukščių skaičius (patikslintas punktas 2.5.9.2). Norime atkreipti dėmesį, kad efektyvioms priemonėms išbandyti buvo prašoma Aplinkos Ministerijos finansinės paramos, bet ministerija atsisakė finansuoti mokslinius tyrimus dėl per mažo aktualumo. Todėl Lietuvoje realiomis sąlygomis yra išbandytos tik kelių priemonių veiksmingumas viename VE parke užsakavo lėšomis. Kitų tyrimų, susijusių su priemonių veiksmingumo įvertinimu, Lietuvoje mūsų žiniomis nebuvo atlikta. Todėl PAV ataskaitoje pasiūlytos priemonės yra parinktos vadovaujantis Europos ir kitų kontinentų atliktomis priemonių efektyvumo ataskaitomis.

PAV ataskaitoje pagal pastabą patikslinta 2.5.9.2. punktas, nurodant, kad reikšmingumas bus nustatytas atliekant žuvusių paukščių ir šikšnosparnių paieškas po 40 VE. Jei VE parke žus 0,1 % nuo natūralaus mirtingumo, jautrių VE poveikiui paukščių arba 0,5 % įprastų paukščių – poveikis bus

reikšmingas. Kiekviena VE bus identifikuota atskirai ir poveikio mažinimo priemonės bus taikomos pradedant nuo konkrečios VE bet ne visam VE parkui.

6. Mitybinių buveinių keitimas jau buvo praktiškai įgyvendintas Lietuvoje, kai po tam tikromis VE buvo nupjauti krūmai ir nendrynai, teritorija buvo padaryta mažiau patraukli šikšnosparniams, kas padėjo sumažinti jų žūtis. Tokia priemonė buvo įgyvendinta vystytojui susitarus su žemės savininkais. Todėl manome, kad tokios priemonės gali būti įgyvendintos, o konkrečios priemonės efektyvumas ir poreikis bus apspręstas atskirai.

7. Konkrečių poveikio mažinimo, biologinės įvairovės atkūrimo priemonių vietos nėra numatytos. Pagal poreikį jos bus įgyvendintos Tauragės, Pagėgių ir Šilutės raj. savivaldybėse. Priemonės bus įgyvendinamos nuo VE parko statybos pradžios per 5 metų laikotarpį. Visoms priemonėms įgyvendinti bus paruoštas planas, nurodant konkrečias vietas miškuose ar kitose teritorijose. Priemonių įgyvendinimo terminas yra 5 metai nuo VE parko statybos pradžios. Vėliau visų priemonių palaikymas turės tęstinumą, ir kas 1–2 metai įgyvendintos priemonės bus peržiūrimos ir atnaujinamos pagal poreikį. Paruoštą priemonių įgyvendinimo planą suderinsime su Rambyno, Pagramančio ir Nemuno deltos regioniniais parkais.

8. PAV ataskaitoje yra atlikta nagrinėjamo parko vizualumo analizė, kurios rezultatai yra pateikiami 2.5.6.8 ir 2.5.6.9 lentelėse. Taip pat PAV ataskaita yra papildyta 2.5.6.9.1 lentelę, kur matomas suminis nagrinėjamų VE parko vizualumo palyginimas. Daroma išvada yra paremta objektyviais rodikliais – VE skaičiaus bei vizualumo (vertikalaus matymo kampo ir horizontalaus matymo kampo laipsniais) sumažėjimu.

9. Pagal pastabą papildytas PAV ataskaitos 2.5.9.1 skyrius. Atsižvelgiant į atliktą planuojamų VE vizualumo kraštovaizdyje vertinimą bei siekiant sumažinti planuojamų VE matomumą nuo potencialios dviračių trasos, esančios Rambyno RP teritorijoje (vizualizacijos taškas Ramb16-2) bei nuo magistralinio keliu A12 (vizualizacijos taškas Kiti 09) siūlomas želdynų juostų įrengimas, suderinus su Rambyno RP direkcija ir Pagėgių savivaldybės administracija. Želdinių juostą formuojanti augmenija tūrėtų būti ne žemesnė nei 5 m, skaičiuojant nuo autoturizmo ar dviračių trasos žemės lygio, taip užtikrinant, tinkamą planuojamo VE parko vizualumo sumažinimą. Preliminarių atkarpų, kuriose būtų tikslingas želdinių juostų įrengimas, išdėstymas yra parodytas 2.5.9.1 paveiksle. Želdinių įrengimui turi būti parengtas ir su Rambyno RP direkcija bei Pagėgių savivaldybės administracija suderintas apželdinimo projektas, kurio metu turi būti patikslintos želdinių įrengimo vietos, želdinių rūšinė sudėtis ir kt.

Remdamiesi LR AM 2017-10-31 d. įsakymu Nr. D1-885 patvirtinto planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo III skyriaus 40 punktu Prašome Jūsų per 10 darbo dienų nuo ataskaitos gavimo dienos išnagrinėti pagal pastabas koreguotą ataskaitą ir pagal kompetenciją PAV dokumentų rengėjui pateikti raštu motyvuotas išvadas dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai.

Teikiama pagal pastabas koreguota PAV ataskaita prieinama ftp adresu:

http://www.corpi.ku.lt/~rosita/PAgegiai_PAV_2021/

Direktorė — Rosita Milerienė

Kontaktinis asmuo: R. Milerienė, tel. 868239537, el. paštas: rosita@corpi.lt

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA
PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius,
tel. (8 5) 272 3284, el. p. vstt@vstt.lt http://vstt.lrv.lt/
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724381

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutui 2021-06- Nr.

Į 2021-06-15 Nr. S21-098

Kopija
Aplinkos apsaugos agentūrai
Aplinkos ministerijai
Pagramančio regioninio parko direkcijai
Rambyno regioninio parko direkcijai

DĖL PATAISYTOS UAB „LT ENERGIJA“ VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO IR EKSPLOATACIJOS PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖJE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba), kaip planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) subjektas išnagrinėjo pagal Tarnybos 2021-05-25 rašte Nr. (3)-V3-838 pateiktas pastabas pataisytą UAB „LT Energija“ vėjo elektrinių (toliau – VE) parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybėje poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą (toliau – Ataskaita). Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 5 ir 6 dalimis teikiame motyvuotas išvadas dėl PŪV poveikio aplinkai ir palankiausios poveikio kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei atžvilgiu PŪV alternatyvos ir scenarijaus.

Atsižvelgdami į aplinkybę, kad pagal galiojančias 2016–2018 metais Aplinkos apsaugos agentūros priimtas PAV atrankos išvadas bei išduotus statybą leidžiančius dokumentus analizuojamoje teritorijoje gali būti įrengtos 93 VE („nulinė plius“ alternatyva), potencialiai turėsiančios itin didelį neigiamą poveikį biologinei įvairovei ir kraštovaizdžiui, bei įvertinę Ataskaitoje suformuluotas mažesnį poveikį darančias alternatyvas, kuriose numatomos 62 VE, neprieštaraujame PŪV vykdymui pagal PAV ataskaitoje išnagrinėtą 2 alternatyvos 7 scenarijų (maksimalus VE aukštis 220 m. ir maksimalus VE kiekis 62), tik su sąlyga, kad bus įgyvendintos Ataskaitos 2.5.9 skyriuje nurodytos reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės bei vykdoma Ataskaitos 2.11 skyriuje aprašyta stebėsena (monitoringas), stebėsenos ataskaitas pateikiant Tarnybai.

Pažymime, kad, siekiant užtikrinti poveikio kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonių įgyvendinimą ir savalaikį taikymą, tvirtinant PAV ataskaitą 2.10.4.1 lentelėje turi būti nustatyti poveikio šiems aplinkos komponentams išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonių įgyvendinimo terminai. Atkreipiame dėmesį, kad priemonė – želdinių juostų suformavimas, kurios pagrindinis tikslas sumažinti vizualinį VE poveikį Rambyno regioninio parko regykloms turi būti įgyvendinta iki VE parko eksploatavimo pradžios.

Direktorius Albertas Stanislovaitis

Vytautas Rukas, tel. 8 659 64335, el. p. vytautas.rukas@vstt.lt
Remigijus Uzdras, tel. 8 659 63415, el. p. remigijus.uzdras@vstt.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PATAISYTOS UAB „LT ENERGIJA“ VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO IR EKSPLOATACIJOS PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖJE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-07-01 Nr. (3)-V3-1067
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ALBERTAS STANISLOVAITIS, Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-07-01 08:30:53
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-07-01 08:31:05
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2019-01-09 - 2022-01-08
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	VSTT RAŠTINĖ
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-07-01 09:12:26
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-07 - 2023-01-07
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. Tikrinimo data: 2021-07-01 09:12:55
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-07-01 atspausdino VSTT RAŠTINĖ
Paieškos nuoroda	

LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBA
PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, S.Konarskio g. 35, LT-03123 Vilnius, tel.: (8 5) 233 2889, 233 2482,
el. p. lgt@lgt.lt, http://www.lgt.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188710780

Všį Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas 2021-05- Nr. (4)-1.7-

el. p. rosita@corpi.lt Į 2021-04-27 Nr. S21-066

DĖL UAB „LT ENERGIJA“ VĖJO ELEKTRINIŲ PARKŲ PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖJE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau - Tarnyba) pagal kompetenciją išnagrinėjusi ftp adresu http://www.corpi.ku.lt/~rosita/PAgegiai_PAV_2021/ pateiktą vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybėje poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą (toliau - PAV ataskaita) teikia šias pastabas:

1. Reikalinga pakoreguoti ir papildyti 2.4.1.1 lentelėje (PAV ataskaitos 83 p.) pateikiamą informaciją apie naudingųjų išteklių telkinius:

a) į Strazdapolio parengtiniai išžvalgyto durpių telkinio teritoriją patenka ne vėjo elektrinė (toliau - VE) 68, o VE 67 (PAV ataskaitos 85 p., 2.4.1.4 pav.)

b) lentelėje nėra pateikta informacija apie Lauksargių parengtiniai išžvalgytą angliavandenilių (naftos) telkinį. Nors suplanuotos VE vietos nepatenka į Lauksargių telkinio teritoriją (PAV ataskaitos 84 p., 2.4.1.3 pav.) įprasta naftos žvalgybos darbų praktika rodo, kad naftos telkinių kontūro išsidėstymas gali žymiai pasikeisti atlikus detalesnius 3D seisminės žvalgybos tyrimus ir išgręžus žvalgybos gręžinius. Lauksargių parengtiniai išžvalgytame angliavandenilių (naftos) telkinyje gręžiniai Lauksargiai-3 ir Lauksargiai-4 yra už telkinio kontūro ribų. Kadangi PAV ataskaitoje nėra pateiktos planuojamų VE koordinatės, todėl nėra galima nustatyti atstumų nuo planuojamų VE iki Lauksargių parengtiniai išžvalgyto angliavandenilių (naftos) telkinio ir gręžinių. Pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 priedo 1 ir 2 punktus, žalios naftos ir gamtinių dujų gavybai nustatoma 1000 m dydžio sanitarinės apsaugos zona.

2. Informuojame, kad visa PAV ataskaitoje vertinama vėjo jėgainių teritorija įeina į tradicinių angliavandenilių (naftos) išteklių naudojimo konkurso Šilutės–Tauragės plotą. Lauksargių parengtiniai išžvalgytas naftos telkinys yra perspektyviausias šiame plote. Šilutės–Tauragės plote planuojama pakartotinai skelbti tarptautinį angliavandenilių (naftos) išteklių naudojimo konkursą, todėl, planuojant ataskaitoje vertinamą ūkinę veiklą, reikalinga įvertinti ir galimą naftos paieškos, žvalgybos ir/ar gavybos veiklų vykdymą ir abiejų ūkinių veiklų suderinamumą.

3. PAV ataskaitoje yra pateikiami Lietuvos nacionalinio atlaso kvartero M 1:500 000 ir prekvartero M 1:1 000 000 geologinių žemėlapių fragmentai (PAV ataskaitos 2.4.1.3, 2.4.1.4 pav.), tačiau nėra pakankamos žemės gelmių vertinimo informacijos. Informuojame, kad Tarnyba disponuoja detalesne informacija – Tarnybos tinklapyje viešai prieinami Lietuvos kvartero ir prekvartero geologiniai žemėlapiai masteliu 1:200 000. Galimo poveikio žemės gelmėms vertinimui turėtų būti naudojama aktuali, viešai skelbiama Valstybinės geologijos informacinės sistemos GEOLIS informacija (www.lgt.lt).

4. PAV ataskaitos 2.1.2. poskyrį "Galimas poveikis paviršiniams, požeminiams vandens telkiniams VE parko statybos metu" reikėtų papildyti informacija apie vandenvietes. Taip pat nurodyti, kad ūkinę veiklą požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 106 straipsnio nuostatos.

Direktorius Giedrius Giparas

Jurga Lazauskienė tel. 8 686 13057, el. p. jurga.lazauskiene@lgt.lt
Audronė Dumšienė tel. 8 615 47787, el. p. audrone.dumsiene@lgt.lt
Jūratė Gudonytė tel. 8 5 2334647, el. p. jurate.gudonyte@lgt.lt
Azatui Afionian-Arust tel. 8 674 48435, el. p. azatui.afionian@lgt.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, S. Konarskio 35, LT-03123 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl UAB „LT Energija“ vėjo elektrinių parkų Pagėgių savivaldybėje PAV ataskaitos
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-05-21 Nr. (4)-1.7-3608
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	GIEDRIUS GIPARAS, Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-05-21 07:14:06
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A
Sertifikato galiojimo laikas	2019-10-18 - 2022-10-17
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ina Levčenkaitė, Vyresnioji referentė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-05-21 08:34:35
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-07 - 2023-01-07
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. Tikrinimo data: 2021-05-21 08:34:45
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-05-21 atspausdino Ina Levčenkaitė
Paieškos nuoroda	

Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkoms ministerijos

El. paštas. lgt@lgt.lt

2021-06-03 Nr. S21-085

Į 2021-05-21 Nr. (4)-1.7-3608

DĖL UAB „LT ENERGIJA“ VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO PAGĖGIŲ RAJONE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Teikiame nagrinėjimui pagal pastabas koreguotą UAB „LT Energija“ planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen. – poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) ataskaitą.

PAV ataskaitoje atlikti koregavimai:

1. Pagal pastabą pakoreguota ir papildyta 2.4.1.1 lentelėje pateikiama informacija apie naudingųjų išteklių telkinius:

   a) Pakoreguota, kad į Strazdapolio parengtiniai išžvalgyto durpių telkinio teritoriją patenka VE 67;

   b) lentelė papildyta informacija apie Lauksargių parengtiniai išžvalgytą angliavandenilių (naftos) telkinį.

   PAV ataskaita papildyta, nurodant, kad vertinama vėjo elektrinių teritorija įeina į tradicinių angliavandenilių (naftos) išteklių naudojimo konkurso Šilutės–Tauragės plotą (PAV ataskaitos 2.4.1.6 pav.). Šiame plote yra perspektyvus parengtiniai išžvalgytas Lauksargių naftos telkinys, kuris nors ir nesiriboja su PŪV teritorija tačiau, kadangi Šilutės–Tauragės plote planuojama pakartotinai skelbti tarptautinį angliavandenilių (naftos) išteklių naudojimo konkursą, šis telkinys yra svarbus vertinant galimą naftos paieškos, žvalgybos ir/ar gavybos veiklų vykdymą ir vėjo energetikos plėtojimo suderinamumą. PAV ataskaitos 2.4.1.7 paveikslas papildytas nurodant atstumą nuo artimiausių planuojamų VE iki esamų paieškinių naftos gręžinių (atstumas apie 2,2 km). Pažymėtina, kad LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 priedo 1 ir 2 punktus, žalios naftos ir gamtinių dujų gavybai nustatoma 1000 m dydžio sanitarinės apsaugos zona neriboja kitų ūkinių veiklų vystymo. Specialiąsias žemės naudojimo sąlygas sanitarinės apsaugos zonose nustato LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 53 straipsnis, kuriuo remiantis žalios naftos ir gamtinių dujų gavybai nustatytoje SAZ būtų ribojama gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų statyba, bet ne VE statyba.

2. PAV ataskaitos 2.4.2 punktas papildytas informacija apie galimus detalius seisminės žvalgybos darbus Tradicinių angliavandenilių (naftos) išteklių naudojimo konkurso Šilutės–Tauragės plote. Numatyta, kad nors parengtinai išžvalgyto telkinio ribos tiesiogiai nesiriboja su PŪV teritorija, būtina užtikrinti, kad planuojamos vėjo elektrinės netrukdys seisminių profilių išdėstymui. Atsižvelgiant į esamą praktiką ir šiuolaikinių 3D seismožvalgybinių

tyrimų organizavimo metodiką, akivaizdu, kad planuojamų vėjo elektrinių tinklas nesudarys trikdžių planuojant seismožvalgybą. 3D seismožvalgybinių tyrimų metu profilių tinklas išdėstomas kas 200 m, o mažiausias atstumas tarp planuojamų vėjo elektrinių po vertinimo – 435 m. Todėl, galima konstatuoti, kad žvalgybos darbams PŪV netrukdys.

3. PAV ataskaitoje atnaujinti 2.4.1.3 ir 2.4.1.4 paveiksluose pateikti Lietuvos kvartero ir prekvartero žemėlapių pagal Lietuvos geologijos tarnybos tinklapyje viešai prieinamų Lietuvos kvartero ir prekvartero geologiniai žemėlapių masteliu 1:200 000 informaciją.
4. PAV ataskaitos 2.1.2. poskyris „Galimas poveikis paviršiniams, požeminiams vandens telkiniams VE parko statybos metu“ papildyta informacija apie poveikio vandenvietėms įvertinimą. Taip pat nurodyti, kad ūkinę veiklą požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 106 straipsnio nuostatos.

Remdamiesi LR AM 2017-10-31 d. įsakymu Nr. D1-885 patvirtinto planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo III skyriaus 40 punktu Prašome Jūsų per 10 darbo dienų nuo ataskaitos gavimo dienos išnagrinėti pagal pastabas koreguotą ataskaitą ir pagal kompetenciją PAV dokumentų rengėjui pateikti raštu motyvuotas išvadas dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai.

Teikiama pagal pastabas koreguota PAV ataskaita prieinama ftp adresu:
http://www.corpi.ku.lt/~rosita/PAgegiai_PAV_2021/

Direktorė Rosita Milerienė

Kontaktinis asmuo: N. Blažauskas, tel. 861566909, el. paštas: nb@corpi.lt, info@corpi.lt

LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBA
PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, S.Konarskio g. 35, LT-03123 Vilnius, tel.: (8 5) 233 2889, 233 2482,
el. p. lgt@lgt.lt, http://www.lgt.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188710780

Všį Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas 2021-06-23 Nr.

Į 2021-06-03 Nr. (4)-1.7-3608

DĖL UAB „LT ENERGIJA“ VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO PAGĖGIŲ RAJONE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, pagal kompetenciją išnagrinėjo Jūsų pateiktą UAB „LT Energija“ planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen. – poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) ataskaitą ir pastabų neturi.

Direktoriaus pavaduotoja, pavaduojanti direktorių Jolanta Čyžienė

Jūratė Žilinskaitė-Parpaiola, tel. (8 5) 233 4642, el. p. jurate.zilinskaite@lgt.lt

Eglė Šinkūnė, tel. 8 674 46997, el. p. egle.sinkune@lgt.lt
Jūratė Žilinskaitė-Parpaiola, tel. (8 5) 233 4642, el. p. jurate.zilinskaite@lgt.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, S. Konarskio 35, LT-03123 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL UAB „LT ENERGIJA“ VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO PAGĖGIŲ RAJONE POVEIKIOAPLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-06-23 Nr. (5)-1.7-4321
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	JOLANTA ČYŽIENĖ, Direktoriaus pavaduotoja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-06-23 14:50:55
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A
Sertifikato galiojimo laikas	2020-12-29 - 2023-12-29
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ina Levčenkaitė, Vyresnioji referentė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-06-23 14:51:37
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-07 - 2023-01-07
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. Tikrinimo data: 2021-06-23 14:52:25
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-06-23 atspausdino Ina Levčenkaitė
Paieškos nuoroda	

PAGRAMANČIO REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Biudžetinė įstaiga, Malūno g. 2, Ringiai, LT-73306 Tauragės r., tel. (8 446) 44772, el. p. info@pagramantis.am.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188738897

VŠĮ „Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas“ 2021-05-21 Nr. V3-8.3-80

Į 2021-04-27 Nr. S21-068

DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTYINIMO ATASKAITOS

Pagramančio regioninio parko direkcija, išnagrinėjo Vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybėje poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir savo kompetencijos ribose ją derina be pastabų.

L. e. p. direktorius Sigitas Mėlinavičius

S. Mėlinavičius, 8-446-44772; s.melinavicius@pagramantis.am.lt

RAMBYNO REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Biudžetinė įstaiga, Nemuno g. 4, Bitėnų k., LT - 99265, Pagėgių savivaldybė,
tel./faks.: (8 441) 40 640, el. p. info@rambynoparkas.lt, http://www.rambynoparkas.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188764671

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutui 2021-05-26 Nr. V3-7.7-144
Kopija Į 2021-04-27 Nr. S21-070
Aplinkos apsaugos agentūrai
Aplinkos ministerijai
Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie AM
Kultūros paveldo departamentui prie KM

IŠVADOS DĖL UAB LT ENERGIJA VĖJO ELEKTRINIŲ PARKŲ PAGĖGIŲ RAJONE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS IR PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI

Rambyno regioninio parko direkcija (toliau – Direkcija), kaip planuojamos ūkinės veiklos (toliau - PŪV) poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) subjektas išnagrinėjo jūsų pateiktą UAB LT Energija vėjo elektrinių (toliau – VE) parkų Pagėgių rajone poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą (toliau – Ataskaita). Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalimi teikiame pagrįstą nuomonę dėl vertinimo rezultatų ir ataskaitos kokybės.

Direkcija padarė išvadą, kad vėjo elektrinių (toliau – VE) parkai darys įtaką Rambyno regioninio parko kraštovaizdžiui ir kultūros paveldo objektų aplinkai. Šiaurinės Rambyno regioninio parko dalies išskirtinė vertybė yra unikalus kultūrinis kraštovaizdis Vilkyškių senamiestyje ir jo aplinkoje vyraujantys natūralūs gamtiniai kraštovaizdžiai, išsiskiriantys unikalumu dėl Vilkyškių gūbrio geomorfologijos. Šeši kultūros paveldo objektai yra Rambyno regioninio parko ribose, keturi geografiškai tarsi apjuosti dėl jo dvišakės formos. Šie objektai: Bardėnų kaimo evangelikų liuteronų senosios kapinės, Lumpėnų kaimo evangelikų liuteronų senosios kapinės, Lumpėnų kapinynas, Palumpių dvaro sodyba, Palumpių kapinynas, Kerkutviečių kapinynas (vad. Maro kalnu), Vilkyškių evangelikų liuteronų antrosios senosios kapinės, Vilkyškių evangelikų liuteronų bažnyčios pastatų kompleksas, Vilkyškių dvaro sodyba, Vilkyškių miestelio istorinė dalis. Ši įtaka yra potencialiai neigiama aštuoniems objektams, kuriems nenustatytas vizualinės apsaugos pozonis dėl vienos iš dviejų priežasčių: jie yra draustinyje arba regioniniame parke arba nėra patvirtintas nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas arba kultūros paveldo objektų individualus apsaugos reglamentas, tarp jų šešiems nenumatyta vertybei reikalinga teisinė apsauga, trims nenustatytas vertingųjų savybių pobūdis. Dviejų: Vilkyškių evangelikų liuteronų bažnyčios pastatų kompleksui ir Vilkyškių miestelio istorinei daliai (vietovė) vertingųjų savybių pobūdis, be kitų, yra ir kraštovaizdžio. Rambyno regioninio parko išskirtinė vertybė yra kraštovaizdis. Pažymėtina kad kultūros paveldo objekto (objektų komplekso) ar vietovės buvimas draustinio, regioninio parko ribose neapsaugo nuo neigiamo poveikio kraštovaizdžiui taip, kaip rengiant individualų apsaugos reglamentą pagrįsto spindulio vizualinės apsaugos pozonis. Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklės, patvirtintos 2013 m. lapkričio 5 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1025, numato kad atsižvelgiant į veiklą, kuri žemės sklypuose ar jų dalyse, esančiuose už kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo vietovės teritorijos, trukdytų apžvelgti kultūros paveldo objektą ar kultūros paveldo vietovės vertingąsias savybes, nustatomi Kultūros paveldo vietovėms teritorijos ribos vizualinės apsaugos pozoniai iki 1 000 metrų

pločio ir platesni, tačiau negali būti platesni negu 2 000 metrų. Objekto vizualinės apsaugos pozoniai negali būti platesni negu 400 metrų nuo kultūros paveldo objekto teritorijos ribos. Projektuojamų vertikalių, dominuojančių pagal aukštį, judančių, kontrastuojančių su natūraliomis aplinkos spalvomis objektų poveikis saugomam kraštovaizdžiui turėtų būti mažinamas objektus statant didžiausiame leistiname nuotolyje.

Dėl Rambyno regioninio parko formos dvišakumo, lankytojo interesas matyti natūralų kraštovaizdį žvalgantis tarp parko taškų pasirinktų skirtingose šakose būtų pažeistas, jei VE būtų išdėstytos pagal vertinamą projektą.

PAV ataskaitos fotofiksacijos vietų eksplikacijoje analizė iš 15-tojo taško nėra atlikta. Pažymėtina ir tai, kad šiltuoju metų laiku dalį vizualinės taršos užstoja želdiniai, bet ataskaitoje neišanalizuota, koks vizualinis elektrinių poveikis kraštovaizdžiui bus šaltuoju metų laiku, kai medžiai būna pliki, be lapų.

Saugant nuo vizualinės taršos 200, 220 ar 250 m aukščio vėjo elektrinės turi iškilti virš horizonto mažesniu nei 5° kampu, ir netapti vizualiai dominuojančiais objektais - remiantis Vizualinės taršos gamtiniams kraštovaizdžio kompleksams ir objektams nustatymo metodika (toliau – Metodika). 2 priede pateikiama schemą, apibrėžianti vizualaus dominavimo ribas, nutolusias 2286 m, 2514 m ir 2857 m nuo Rambyno regioninio parko ir buferinės apsaugos zonos ribos, atitinkamai VE aukščiui. Direkcija analizę atliko planinio vaizdavimo būdu, nedisponuojant VE vietų altitudėmis ir topografine medžiaga.

PAV ataskaitoje, remiantis Metodika, konstatuojama, kad objektas, regėjimo lauke užimantis 1-5° vertikalų kampą yra laikomas vizualiai reikšmingu, o 5-45° kampą – vizualiai dominuojančiu. Ataskaitos 2.5.6.8. lentelėje pateikiama informacija apie numatomą VE matomumą iš svarbiausių vertintų regyklų. Pagal šios lentelės duomenis vizualiai dominuojantį VE poveikį šiuo metu patiria 2 Rambyno regioniniame parke esantys apžvalgos taškai, o įgyvendinus planuojamą ūkinę veiklą, priklausomai nuo pasirinktos alternatyvos, VE dominuotų 6-7 regyklų panoramose. Ataskaitos duomenys ir Metodikoje pagrįsti skaičiavimai atskleidžia, kad vertinto regyklose stebimo kraštovaizdžio kokybė patirs reikšmingą taršą.

Ataskaitos 89 psl. nurodoma, kad „į NKTP Kraštovaizdžio vizualiniame estetiniame brėžinyje nustatytą ypač raiškios ir vidutinės vertikaliosios sąskaidos atvirų ir pusiau atvirų erdvių kraštovaizdžio arealą (V2H2-d) patenka 14-a planuojamų VE 1-os alternatyvos atveju ir 10 VE – 2-os alternatyvos atveju.“ Informuojame, kad, vadovaujantis Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano (toliau – NKTP) sprendinių 64.1 punktu, V2H2-d arealuose turi būti užtikrintas kraštovaizdžio vizualinės struktūros išsaugojimas. Numatomi didelio aukščio VE statiniai, kurie palyginus nedidelio ploto Vilkyškių moreninio gūbrio teritorijoje vieni nuo kitų išsidėstomi nedideliu atstumu, t. y. susiformuotų labai tankus VE tinklas, kuris labai stipriai pakeistų kraštovaizdžio vizualinę struktūrą ir pažeistų NKTP minėtų sprendinių reikalavimus. Šios aplinkybės buvo nurodytos ir Ataskaitos rengėjui bei veiklos vystytojui adresuotame 2020-11-26 Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos rašte Nr. (65)-D8(E)-6321, kuris Ataskaitoje neminimas.

Direkcijos nuomone, Ataskaitoje pateikiami argumentai, nurodantys, kad „šiame V2H2-d areale ir aplink jį jau pastatytos ir veikia virš 40-ies kitų vystytojų VE, taip pat pagal analizuojamam VE parkui galiojančias PAV atrankos išvadas šioje teritorijoje yra suderinta 16 VE įrengimo vietų“ ir „nagrinėjamos teritorijos kraštovaizdis jau yra dominuojamas įrengtų aukštuminių technogeninių statinių“, nėra korektiški, nes jau esamos vizualinės taršos buvimas nesudaro prielaidų taršą dar labiau gausinti. Pažymime, kad vykdomos veiklos saugomų teritorijų artimoje aplinkose, neturi sukelti ne tik tiesioginio, bet ir suminio ar kaupiamojo poveikio kraštovaizdžiui grėsmės. Šiuo metu jau esančių VE techniniai parametrai yra skirtingi nuo planuojamų, pvz., skiriasi aukščiai - esamos yra mažesnės (nuo 44 m iki 185 m) už planuojamas (250 m). Atkreiptinas dėmesys, kad pateiktuose vizualumo žemėlapiuose (2.5.6.10 pav., 2.5.6.12 pav.) nėra aišku kokie gamtiniai barjerai lemia, kad planuojamos VE nebus matomos iš regyklų, pvz., Ramb13, Ramb14.

Atkreipiame dėmesį, kad pagrindinė Rambyno regioninio parko autoturizmo trasa eina rajoniniu keliu Nr. 4229 Bardėnai–Bitėnai–Šereitlaukis–Vilkyškiai. Krašto keliu Nr. 141 Kaunas–Klaipėda ši trasa susijungia į žiedinį maršrutą bei įsijungia į nacionalinius, regioninius ir vietinius autoturizmo maršrutus. Manome, kad pridedama vizualinė tarša gali neigiamai paveikti regiono patrauklumą turizmo atžvilgiu. Ataskaitos 175 psl. nurodoma, kad „Išnagrinėjus PŪV alternatyvas

galima teigti, kad palankesnė galimo poveikio vietos kraštovaizdžiui aspektu yra II alternatyva dėl sąlyginai mažesnio aukštuminių technogeninių statinių skaičiaus jau ir taip stipriai urbanizacijos paveiktame kraštovaizdyje“. Daryti tokią išvadą, tik dėl mažesnio VE skaičiaus nėra pakankama ir tokia išvada gali būti diskutuojama, nes nėra aiškiai įvardinama koks vizualinės taršos lygis yra daugiau palankus. PAV ataskaitoje turėtų būti pateikiamos nešališkos išvados siekiant kokybiškai įvertinti planuojamos ūkinės veiklos poveikį (Rekomendacinių dokumentų rengimas PAV direktyvai įgyvendinti (Direktyva 2011/92/ES, iš dalies pakeista Direktyvos 2014/52/ES)/ 49).

Ataskaitos 207 psl. „Poveikio kraštovaizdžiui sumažinimui numatomos priemonės“ nėra nurodomos konkrečios vizualinės taršos mažinimo priemonės, pateikiami tik svarstymai. Planuojamos ūkinės veiklos (VE įrengimo) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijų R 44-03 15 punktas nurodo, kad atliekant poveikio aplinkai vertinimą, yra numatomos neigiamą poveikį aplinkai mažinančios, švelninančios ar kompensuojančios priemonės ir neigiamo poveikio išvengimo priemonės. Planuojant VE parkus, turi būti numatomos poveikio aplinkai mažinimo priemonės visoje galimo poveikio teritorijoje, kuri bus tiesiogiai ar netiesiogiai paveikta planuojamos veiklos. Konkrečios priemonės turi būti pateiktos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje. Neigiamam vėjo elektrinių parko poveikiui sumažinti, jo išvengti ar jį kompensuoti gali būti taikomos tokios priemonės, kaip vėjo elektrinių aukščio parinkimas, dydis, išvaizda, spalva, jų išdėstymas, skirtingas galingumas ir kt.

Iš PAV ataskaitos akivaizdu, kad renkantis bet kurią iš nagrinėtų alternatyvų saugomas kraštovaizdis patirs reikšmingą neigiamą poveikį, todėl Direkcija, remdamasi aukščiau nurodytais argumentais nepritaria PAV ataskaitai ir joje išnagrinėtų PŪV alternatyvų įgyvendinimui.

Direkcija prašo patikslinti PAV ataskaitą sudarant ir pagrindžiant papildomą alternatyvą (-as) (numatant mažiau ir/arba mažesnio aukščio VE), kurios sprendiniai neturėtų reikšmingo neigiamo poveikio Rambyno regioniniame parke saugomoms vertybėms (kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei).

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 6 dalimi prašome papildyti bei pataisyti Ataskaitą pagal pareikštas pastabas ir pakartotinai pateikti ją išvadai priimti.

Direktorė Diana Milašauskienė

Priedai:
1) Neigiamam poveikiui atvirų dešimties kultūros paveldo objektų sąrašas.
1. (RRPD) Unikalus objekto kodas 39027
Pilnas pavadinimas Bardėnų kaimo evangelikų liuteronų senosios kapinės
Adresas Pagėgių sav., Lumpėnų sen., Bardėnų k.,
Įregistravimo registre data2017-01-25
Statusas Registrinis
Objekto reikšmingumo lygmuo yra Regioninis
Vertingųjų savybių pobūdis:
Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);
2. (RRPD) Unikalus objekto kodas39025
Pilnas pavadinimas Lumpėnų kaimo evangelikų liuteronų senosios kapinės
Adresas Pagėgių sav., Lumpėnų sen., Lumpėnų k.,
Įregistravimo registre data 2017-01-25
Statusas Registrinis
Objekto reikšmingumo lygmuo yra Vietinis
Vertingųjų savybių pobūdis:
Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas);Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);
3. Unikalus objekto kodas 6862
Pilnas pavadinimas Lumpėnų kapinynas

Adresas Pagėgių sav., Lumpėnų sen., Lumpėnų k.,
Įregistravimo registre data 1992-11-24
Statusas Paminklas
4. Unikalus objekto kodas 658
Pilnas pavadinimas Palumpių dvaro sodyba
Adresas Pagėgių sav., Lumpėnų sen., Palumpių k.,
Įregistravimo registre data 1992-04-27
Statusas Valstybės saugomas
Vertybė pagal sandarą Kompleksas
5. Unikalus objekto kodas 6881
Pilnas pavadinimas Palumpių kapinynas
Adresas Pagėgių sav., Lumpėnų sen., Palumpių k.,
Įregistravimo registre data 2000-08-11
Statusas Valstybės saugomas
6. Unikalus objekto kodas 2520
Pilnas pavadinimas Kerkutviečių kapinynas, vad. Maro kalnu
Adresas Pagėgių sav., Lumpėnų sen., Kerkutviečių k.,
Įregistravimo registre data 1992-08-27
Statusas Registrinis
7. (RRPD) Unikalus objekto kodas 38748
Pilnas pavadinimas Vilkyškių evangelikų liuteronų antrosios senosios kapinės
Adresas Pagėgių sav., Vilkyškių sen., Vilkyškių mstl., Johaneso Bobrovskio g.
Įregistravimo registre data 2016-10-05
Statusas Registrinis
Vertingųjų savybių pobūdis:
Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);
8. (RRPD) Unikalus objekto kodas 44033
Pilnas pavadinimas Vilkyškių evangelikų liuteronų bažnyčios pastatų kompleksas
Adresas Pagėgių sav., Vilkyškių sen., Vilkyškių mstl., Šereikos g. 7, 9
Įregistravimo registre data 2019-06-26
Statusas Registrinis
Vertybė pagal sandarą Kompleksas
Vertingųjų savybių pobūdis:
Architektūrinis; Dailės; Sakralinis; Kraštovaizdžio
9. (RRPD) Unikalus objekto kodas 667
Pilnas pavadinimas Vilkyškių dvaro sodyba
Adresas Pagėgių sav., Vilkyškių sen., Vilkyškių mstl., Dvaro g. 1
Įregistravimo registre data 2005-03-24
Statusas Valstybės saugomas
Vertybė pagal sandarą Kompleksas
Vertingųjų savybių pobūdis:
Architektūrinis
10. (RRPD) Unikalus objekto kodas 17124
Pilnas pavadinimas Vilkyškių miestelio istorinė dalis
Adresas Pagėgių sav., Vilkyškių sen., Vilkyškių mstl.,
Įregistravimo registre data 1993-12-07
Statusas Registrinis
Vertybė pagal sandarą Vietovė
Vertingųjų savybių pobūdis:
Archeologinis; Architektūrinis; Istorinis; Kraštovaizdžio; Urbanistinis
2) Schema nuotolių, kuriuose VE iškilimas virš horizonto sudarytų 5° kampą.

Vyr. specialistas Vaidotas Klimantavičius, tel.: 844140640, mob. tel.: 865972412,
el. p. krastotvarka@rambynoparkas.lt
Originalas nebus siunčiamas

Fotofiksacijos vietų eksplikacija

1 - Bardėnų apžvalgos platforma
2 - Sodybos vėjo malūnas
3 - Rambyno kalnas
4 - Keturių kalvų geomorfologinis kompleksas
5 - Senoji Bitėnų mokykla
6 - Bitėnų poilsiavietė
7 - Mėguvos ežero apžvalgos bokštas
8 - Šereitlaukio miško apžvalgos bokštas
9 - Šereitlaukio, Šereiklaukio piliakalnis su gyvenviete
10 - Šereitlaukio apžvalgos bokštas
11 - Opstainio piliakalnis
12 - Opstainio, Vilkyškių piliakalnis su gyvenviete
13 - Vilkyškių apžvalgos bokštas
14 - Vilkyškių evangelikų liuteronų antrosios senosios kapinės
15 - Vilkyškių dvaro sodyba
16-1/3 - Potenciali dviračių trasa

VE 250 m aukštis, 5° virš horizonto, 2857 m atstumas nuo RRP ribos

VE 220 m aukštis, 5° virš horizonto, 2514 m atstumas nuo RRP ribos

VE 200 m aukštis, 5° virš horizonto, 2286 m atstumas nuo RRP ribos

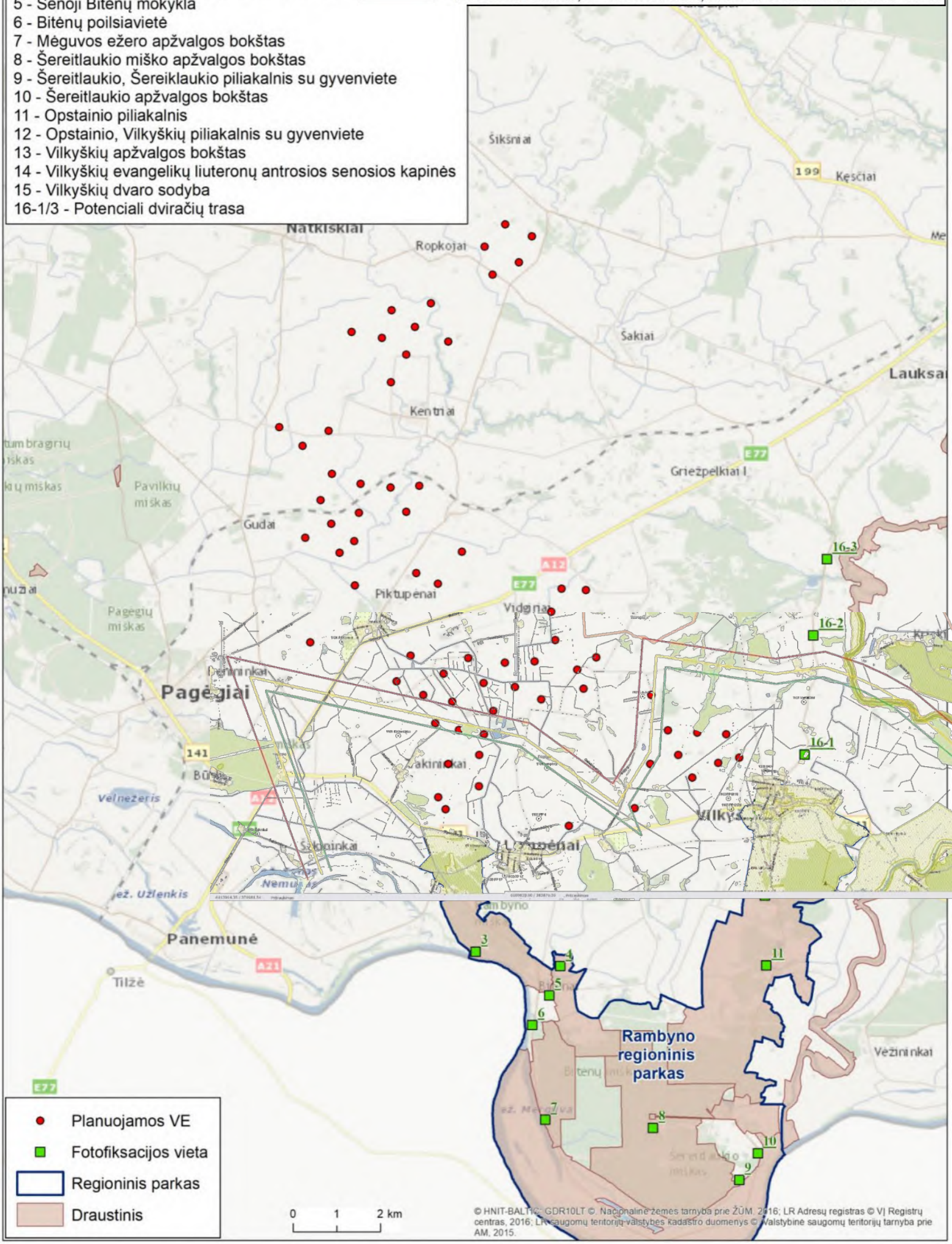

Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

Rambyno regioninio parko direkcijai 2021-06-15 Nr. S21-099

el. paštas: info@rambynoparkas.lt Į 2021-05-26 Nr. V3-7.7-144

DĖL UAB LT ENERGIJA VĖJO ELEKTRINIŲ PARKŲ PAGĖGIŲ RAJONE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Teikiame nagrinėjimui pagal pastabas koreguotą UAB „LT Energija“ planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen. – poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) ataskaitą.

Atsakydami į Rambyno regioninio parko direkcijos 2021-05-26 rašte Nr. V3-7.7-144 pateiktas pastabas norėtume pažymėti, kad itin svarbus yra faktas, kad remiantis galiojančiomis atrankų dėl PAV išvadomis analizuojamoje teritorijoje gali būti įrengta 93 VE („nulinė plius“ alternatyva). PAV ataskaitoje analizuojamų 1 ir 2 alternatyvų palyginimas su „nuline plius“ alternatyva suteikia informacijos PAV subjektams apie poveikio kraštovaizdžiui pokytį, kuris būtų jaučiamas įgyvendinant veiklą ne pagal suderintas PAV atrankų išvadas, bet pagal PAV ataskaitoje svarstomą ir dėl mažesnio poveikio visuomenės sveikatai bei kitiems aplinkos komponentams vertinamą kaip prioritetinę – antrą alternatyvą. Pažymėtina, kad PAV ataskaitoje vertinamos VE yra modernesnės nei PAV atrankomis suplanuotos VE, kas atitinka gerąją praktiką bei geriausių prieinamų gamybos būdų taikymo principus.

Atsižvelgiant į pastabas PAV ataskaitoje papildytas vizualinio poveikio kraštovaizdžiui įvertinimas parodant iš jautriausių regyklų formuojamos apžvalgos kryptis ir jų išsidėstymą planuojamo VE parko atžvilgiu (PAV ataskaitos 2.5.6.5 lentelė ir 6.1 ir 6.2 priedai). 2.5.6.5 lentelėje papildytas kiekvienos fotofiksacijos vietos aprašymas, nurodant šiuo metu kraštovaizdyje matomus ar vizualiai dominuojančius objektus.

Taip pat papildomai išanalizuotas VE parko poveikis papildomuose 8-se objektuose (taškai Ramb19–Ramb26). Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių, patvirtintų 2013 m. lapkričio 5 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1025, 18.2 punktas numato, kad vizualinės apsaugos pozoniai nenustatomi: „archeologinio vertingųjų savybių pobūdžio objektams, išskyrus piliakalnius, esantiems apželdintoje (miške ar panašiai) arba užstatytoje (miesto ar kaimo gyvenamojoje vietovėje) teritorijoje“. Atkreipiamas dėmesys, kad Opstainio, Vilkyškių piliakalnis su gyvenviete (Ramb12) yra apaugęs medžiais, o Vilkyškių apžvalgos bokšto (Ramb13) regykloje formuojams vaizdas yra priešinga nei planuojamas VE parkas kryptimi. Taip pat pabrėžtina, kad papildomai išnagrinėtos: Bardėnų kaimo evangelikų liuteronų senosios kapinės (Ramb19), Lumpėnų kaimo evangelikų liuteronų senosios kapinės (Ramb20), Lumpėnų kapinynas (Ramb21), Palumpių dvaro sodyba (Ramb22), Palumpių kapinynas (Ramb23), Kerkutviečių kapinynas, vad. Maro kalnu (Ramb24), Vilkyškių evangelikų liuteronų bažnyčios pastatų kompleksas (Ramb25) ir Vilkyškių miestelio istorinė dalis (Ramb26) yra apaugusios medžiais, urbanizuotoje teritorijose bei nagrinėjamos VE nepatenka į jų vizualinės apsaugos zonas (PAV ataskaitos 2.6.5.14.3 pav.), todėl planuojamų VE vizualizacija šiose regyklose yra netikslinga.

Pagal pastabą papildyti PAV ataskaitos skyriai 2.5.6, 2.5.9. Pateikiama nauja 2.5.9.1 lentelė, su informacija apie planuojamo VE parko (skirtingų scenarijų) vizualumą ties unikaliomis regyklomis

bei įvertintas suminis vizualumas (2.5.9.1 lentelė). Pagal pateiktą informaciją galima matyti, kad didžioji dalis nagrinėjamų regyklų yra apaugusios medžiais ar jų formuojamas vaizdas yra priešinga nei nagrinėjamas VE parkas kryptimi. II alternatyvos atveju bendras VE parko vizualumas yra mažiausias. Pabrėžiama, kad esamą situaciją tiksliau atspindi alternatyva, kurioje nagrinėjamos esamos ir PAV atrankomis suplanuotos 93 VE („nulinė plius“ alternatyva), kuri, nors šiuo metu suplanuotos 93 VE nėra pastatytos, tiksliausiai atspindi situaciją, su kuria lyginant galima tinkamai įvertinti nagrinėjamų I-os ir II-os alternatyvų įtaką ir numatomą vizualinį pokytį.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2020-11-26 raštu Nr. (65)-D8(E)-6321 PAV dokumento rengėjui pateikė pastabas dėl PAV programos. PAV programa, atsižvelgiant į visas gautas pastabas buvo koreguota, ir pakartotinai derinama su pastabas teikusiais PAV subjektais. Atsižvelgdama į atliktus taisymus Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2020-12-04 raštu Nr. (65)-D8(E)-6944 PAV programą suderino, tačiau vėliau pateikė išaiškinimą (2021-03-15 Nr. (10)-D8(E)-1683, kad LR AM negali būti PAV subjektu. PAV programos derinimo rašte LR AM pateikė pasiūlymą, kad „vienu iš būsimoje PAV ataskaitoje pateikiamų ir visapusiškai išnagrinėtų alternatyvių variantų, nemažinant numatomų 62 VE skaičiaus ir nekeičiant siekiamų atsinaujinančios energijos pajėgumų, galėtų būti sprendimas tarp Vilkyškių ir Strepeikių PAV programoje numatomas nuo 12 iki 14 VE vietas išdėstyti vakarinėje planuojamo VE parko dalyje, t. y. pasinaudoti ankstesniuose planavimo etapuose numatytomis VE vietomis, pažymėtomis PAV programos 2.5.2 pav. ir esančiomis atokiau nuo Rambyno regioninio parko bei V2H2-d arealo“. Informuojame, kad PŪV užsakovas apsvarstė šį pasiūlymą, tačiau negali jo įgyvendinti dėl objektyvių priežasčių.

Dalis iš PAV atrankose nurodytų VE įrengimo vietų, įrengiant didesnės galios modelį yra netinkamos dėl per mažo tarpusavio atstumo padidėjus jėgainės galingumui įtakojamam didesnio rotoriaus skersmens, ar per mažo atstumo nuo gyvenamos aplinkos. Nors išlaikomas toks pats bendras VE aukštis, tačiau rotoriaus skersmuo (o kartu ir sparnuotės ilgis) didėja, todėl įrengiant didesnės galios VE per arti viena kitos ženkliai kristų elektros energijos gamybos našumas ir bendras siekiamas projekto ekonominis rezultatas nebūtų įgyvendintas. Svarbu ir tai, kad PAV ataskaitoje nagrinėjamos 62 VE vietos yra suderintos su vietos gyventojais ir bendruomenėmis, su kuriomis jau yra pasirašytos sutartys dėl VE parko veiklos metu numatytų išmokų bei paramos, žemės nuomos sutarčių, kompensavimo už nustatytus SAZ, kelių priežiūros ir remonto, atidalinti žemės sklypai. Keičiant šias vietas, bei pasirenkant kitas iš 93 PAV atrankose vertintų vietų, gali kilti visuomenės nepasitenkinimas dėl teisėtų lūkesčio neišpildymo.

Vystomas projektas yra plačiai pristatytas valstybės institucijoms, t. y. Energetikos ministerijai, Litgrid, Valstybės energetikos reguliavimo tarnybai ir kitoms bei vietos savivaldybei, bendruomenėms ir visi yra išsakę palaikymą projektui bei tikimasi, kad projektas bus pradėtas statyti jau kitais metais ir svariai prisidės prie Lietuvos energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo. Dėl besivystančių technologijų UAB „LT energija“ planuojamas VE parkas pagamintų net 1/12 Lietuvoje suvartojamo elektros energijos kiekio iš atsinaujinančių išteklių, kai tuo tarpu šiuo metu Lietuva priversta daugiau nei 65 procentus elektros energijos importuoti iš užsienio. UAB „LT energija“ projektas atitinka Lietuvos Respublikos Seimo 2012-06-26 nutarimu Nr. XI-2133 patvirtintą Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategiją, kuria buvo nustatyta Lietuvos energetikos sektoriaus vizija, jos įgyvendinimo principai, strateginės kryptys, tikslai ir uždaviniai. UAB „LT energija“ pastačius 62 vėjo elektrines, jos svariai padidintų Lietuvoje pagaminamos elektros kiekius ir leistų pasiekti nurodytos Energetinės nepriklausomybės strategijos tikslus bei prisidėti prie saugumo užtikrinimo. Tai atitinka ir visų Europos Sąjungos valstybių įsipareigojimus įgyvendinant Žaliąjį kursą (angl. *Green deal*).

PAV ataskaitoje įvardinant esamas veikiančias VE ir galiojančiais PAV atrankų dokumentais suplanuotas 93 VE jokiais būdais nesiekiama įrodyti, kad jau esamos taršos (įskaitant ir vizualinės) buvimas sudaro prielaidas dar labiau didinti taršą. Atvirkščiai, tuo atkreipiamas dėmesys į faktą, kad teritorijoje pagal PAV atrankas yra teisėta įrengti 93 VE, iš kurių net 16 patektų į V2H2-d arealą, bei

faktą, kad pagal PAV ataskaitoje pasiūlytą 2-ą alternatyvą būtų įrengiamos tik 62 VE, iš kurių tik 10 patektų į V2H2-d arealą, parodomas objektyvus naujai planuojamo VE parko poveikio aplinkai sumažinimas.

Nepritarus PAV ataskaitai (kam mūsų nuomone nėra teisinių pagrindų), būtų statomos 93 VE, tame tarpe 16-a VE V2H2-d areale. Pagal atliktą vertinimą ši alternatyva daugumai aplinkos komponentų gali turėti daugiau neigiamo poveikio nei PAV ataskaitoje išnagrinėta ir kaip prioritetinė pasiūlyta 2-oji veiklos vystymo alternatyva. Taip pat įrengiant 93 VE pagal PAV atrankas gali nebūti įgyvendintos PAV ataskaitoje numatytos poveikio kitiems aplinkos komponentams mažinimo ar kompensacinės priemonės.

Atsižvelgiant į pastabas, PAV ataskaita papildyta dviem nagrinėjamo VE parko vizualumo vertinimo scenarijais (7 ir 8 scenarijai), kuriuose arčiausiai Vilkyškių gyvenvietės esančios jėgainės (VE31, VE34 ir VE35) yra papildomai sumažintos iki 200 m bendro aukščio. Tai lemia teigiamą planuojamos VE parko vizualumo pokytį, dėl ties Vilkyškių apžvalgos bokštu (Ramb13), Vilkyškių evangelikų liuteronų antromis senosiomis kapinėmis (Ramb14), Vilkyškių dvaro sodyba (Ramb15) ir Potencialia dviračių trasa (Ramb16-1) nagrinėjamomis regyklomis planuojamų VE vizualumo sumažėjimo, lyginant su „Nuline plius“ alternatyva (2.5.6.8 ir 2.5.6.9.1 lentelės).

PAV ataskaitoje yra atlikta nagrinėjamo VE parko vizualumo analizė, kurios rezultatai yra pateikiami 2.5.6.8 ir 2.5.6.9 lentelėse. Taip pat PAV ataskaita yra papildyta 2.5.6.9.1 lentelę, kur matomas suminis nagrinėjamų VE parko vizualumo palyginimas. Daroma išvada yra paremta objektyviais rodikliais – VE skaičiaus bei vizualumo (vertikalaus matymo kampo ir horizontalaus matymo kampo laipsniais) sumažėjimu.

Atsižvelgiant į atliktą planuojamų VE vizualumo kraštovaizdyje vertinimą bei siekiant sumažinti planuojamų VE matomumą nuo potencialios dviračių trasos, esančios Rambyno RP teritorijoje (vizualizacijos taškas Ramb16-2) bei nuo magistralinio keliu A12 (vizualizacijos taškas Kiti 09) siūlomas želdynų juostų įrengimas, suderinus su Rambyno RP direkcija ir Pagėgių savivaldybės administracija. Želdinių juostą formuojanti augmenija tūrėtų būti ne žemesnė nei 5 m, skaičiuojant nuo autoturizmo ar dviračių trasos žemės lygio, taip užtikrinant, tinkamą planuojamo VE parko vizualumo sumažinimą. Preliminarių atkarpų, kuriose būtų tikslingas želdinių juostų įrengimas, išdėstymas yra parodytas 2.5.9.1 paveiksle. Želdinių įrengimui turi būti parengtas ir su Rambyno RP direkcija bei Pagėgių savivaldybės administracija suderintas apželdinimo projektas, kurio metu turi būti patikslintos želdinių įrengimo vietos, želdinių rūšinė sudėtis ir kt.

Remdamiesi LR AM 2017-10-31 d. įsakymu Nr. D1-885 patvirtinto planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo III skyriaus 40 punktu Prašome Jūsų per 10 darbo dienų nuo ataskaitos gavimo dienos išnagrinėti pagal pastabas koreguotą ataskaitą ir pagal kompetenciją PAV dokumentų rengėjui pateikti raštu motyvuotas išvadas dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai.

Teikiama pagal pastabas koreguota PAV ataskaita prieinama ftp adresu:

http://www.corpi.ku.lt/~rosita/PAgegiai_PAV_2021/

Direktorė — Rosita Milerienė

Kontaktinis asmuo: R. Milerienė, tel. 868239537, el. paštas: rosita@corpi.lt

RAMBYNO REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Biudžetinė įstaiga, Nemuno g. 4, Bitėnų k., LT - 99265, Pagėgių savivaldybė,
tel./faks.: (8 441) 40 640, el. p. info@rambynoparkas.lt, http://www.rambynoparkas.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188764671

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutui 2021-06-30 Nr. V3-7.7-187
Kopija Į 2021-06-15 Nr. S21-099
Aplinkos apsaugos agentūrai
Aplinkos ministerijai
Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie AM
Kultūros paveldo departamentui prie KM

IŠVADOS DĖL UAB LT ENERGIJA VĖJO ELEKTRINIŲ PARKŲ PAGĖGIŲ RAJONE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS IR PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS, KOREGUOTOS PAGAL PASTABAS, RAMBYNO REGIONINIO PARKO DIREKCIJOS 2021-05-26 PATEIKTAS RAŠTU NR. V3-7.7-144

Rambyno regioninio parko direkcija (toliau – Direkcija), kaip planuojamos ūkinės veiklos (toliau - PŪV) poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) subjektas išnagrinėjo jūsų pateiktą UAB LT Energija vėjo elektrinių (toliau – VE) parkų Pagėgių rajone poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą (toliau – Ataskaita). Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalimi teikiame pagrįstą nuomonę dėl vertinimo rezultatų ir ataskaitos kokybės.

Direkcija padarė išvadą, kad vėjo elektrinių (toliau – VE) parkai darys įtaką Rambyno regioninio parko kraštovaizdžiui ir kultūros paveldo objektų aplinkai. Šiaurinės Rambyno regioninio parko dalies išskirtinė vertybė yra unikalus kultūrinis kraštovaizdis Vilkyškių senamiestyje ir jo aplinkoje vyraujantys natūralūs gamtiniai kraštovaizdžiai, išsiskiriantys unikalumu dėl Vilkyškių gūbrio geomorfologijos.

Šiame rašte nėra kartojamos Direkcijos 2021-05-26 rašte Nr. V3-7.7-144 išdėstytos pastabos ir argumentai, į kurias prašome atsižvelgti ir taikyti toliau, nes Direkcija nepastebėjo rašto reikšmingos įtakos Ataskaitai, ir konstatuoja kad Ataskaitos pakeitimas koncentruotas elektroniniame dokumente **6_6.1_6.2-7 priedas_vizualizacija_0615**, jo šiose dalyje:

6.2 PRIEDAS

Nustatytų jautriausių regyklų formuojamos apžvalgos kryptys ir jų išsidėstymas planuojamo VE parko atžvilgiu

7 priedas 7 ir 8 scenarijus

II alternatyva: 69-ios esamos VE ir 62 PŪV ties Vilkyškių apžvalgos bokštu (Ramb13), Vilkyškių evangelikų liuteronų antromis senosiomis kapinėmis (Ramb14), Vilkyškių dvaro sodyba (Ramb15), Potencialia dviračių trasa (Ramb16-1) ir Kelias 141 (Ramb17-2), kai VE31, VE34 ir VE35 bendras aukštis 200m, o likusių VE V2H2-d areale bendras aukštis iki 220 m)

Direkcija konstatuoja 6.2 PRIEDE Vilkyškių apžvalgos bokšto regyklos formuojamos apžvalgos apimties klaidingą įvertinimą 236° lanku, su centru pietryčių kryptyje. Direkcijos 2021 m. gegužės 5 dienos fotografijų pagrindu atliktoje panoramos analizėje (priede Nr. 1) matoma, kad horizontas pusę metų trukmės matomas aiškiai arba įžvelgiamas tarp medžių šakų 308° lanku, ir nematomas fragmentuose (nurodyti lanko kampiniai ilgiai) šiaurėje (23°), vakaruose (19°), šiaurės šiaurės vakaruose (10°), iš viso nematomas 52°. Taip pat, Direkcija įžvelgia klaidingą požiūrį, kad

kraštovaizdis vertintinas tik pagal esamą būklę, ir tik iki horizonto linijos, o jei horizontą nubrėžia artimi objektai, esą, kraštovaizdis neeksponuojamas. Direkcija mano kad kraštovaizdžio estetinį įspūdį daro ir horizonto linijos natūralumas, ir galėjimas stebėti virš jo dangaus šviesulius, meteorologinius reiškinius, bei oro erdve besidalinančius gyvūnus. Direkcija mano kad 360° lanko dalyse kur horizontas artimas, ribos (medžių peržvelgiamumas keičiasi metų laikais, taip pat jis gali būti estetiškai pakeistas tvarkant augmeniją. Kraštovaizdžio neturi keisti naujos VE regimame lanke į Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros V2H2-d arealą, arealo kryptimi virš dabartinės horizonto linijos neturi iškilti planuojamos 5° vertikalų kampą viršijančios (vizualiai dominuojančios regėjimo lauke) VE.

Iš PAV ataskaitos akivaizdu, kad renkantis bet kurią iš nagrinėtų alternatyvų saugomas kraštovaizdis patirs reikšmingą neigiamą poveikį, todėl Direkcija, remdamasi aukščiau nurodytais argumentais nepritaria PAV ataskaitai ir joje išnagrinėtų PŪV alternatyvų įgyvendinimui.

Direkcija teigiamai vertina užsakovų ir ataskaitos rengėjų pastangas sumažinant VE Nr. 31, 34, 35 iki 200 m. Tačiau Direkcija prašo patikslinti PAV ataskaitą sudarant ir pagrindžiant papildomą alternatyvą (-as) (numatant mažiau ir/arba mažesnio aukščio VE), kurios sprendiniai neturėtų reikšmingo neigiamo poveikio Rambyno regioniniame parke saugomoms vertybėms (kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei). Direkcija pritartų tik PŪV pakeitimui pagal 7 priedo 8 scenarijų, jei VE Nr. 29, 30, 31, 32, 34, 35 būtų statomos toliau nuo Rambyno regioninio parko, už priede Nr. 2 nubrėžtos žalios, geltonos, raudonos linijų, atitinkamai aukščiui.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 6 dalimi prašome papildyti bei pataisyti Ataskaitą pagal pareikštas pastabas ir pakartotinai pateikti ją išvadai priimti.

Priedai:
1) Vilkyškių apžvalgos bokšto regyklos formuojamos apžvalgos apimtis.
2) Schema nuotolių, kuriuose VE iškilimas virš horizonto sudarytų 5° kampą.

Laikinai atliekanti direktoriaus funkcijas vyr.specialistė Ingrida Kuperskienė

Vyr. specialistas Vaidotas Klimantavičius, tel.: 844140640, mob. tel.: 865972412,
el. p. krastotvarka@rambynoparkas.lt
Originalas nebus siunčiamas

1) Vilkyškių apžvalgos bokšto regyklos formuojamos apžvalgos apimtis.

2) Schema nuotolių, kuriuose VE iškilimas virš horizonto sudarytų 5° kampą.

Fotofiksacijos vietų eksplikacija

1 - Bardėnų apžvalgos platforma
2 - Sodybos vėjo malūnas
3 - Rambyno kalnas
4 - Keturių kalvų geomorfologinis kompleksas
5 - Senoji Bitėnų mokykla
6 - Bitėnų poilsiavietė
7 - Mėguvos ežero apžvalgos bokštas
8 - Šereitlaukio miško apžvalgos bokštas
9 - Šereitlaukio, Šereiklaukio piliakalnis su gyvenviete
10 - Šereitlaukio apžvalgos bokštas
11 - Opstainio piliakalnis
12 - Opstainio, Vilkyškių piliakalnis su gyvenviete
13 - Vilkyškių apžvalgos bokštas
14 - Vilkyškių evangelikų liuteronų antrosios senosios kapinės
15 - Vilkyškių dvaro sodyba
16-1/3 - Potenciali dviračių trasa

VE 250 m aukštis, 5° virš horizonto, 2857 m atstumas nuo RRP ribos

VE 220 m aukštis, 5° virš horizonto, 2514 m atstumas nuo RRP ribos

VE 200 m aukštis, 5° virš horizonto, 2286 m atstumas nuo RRP ribos

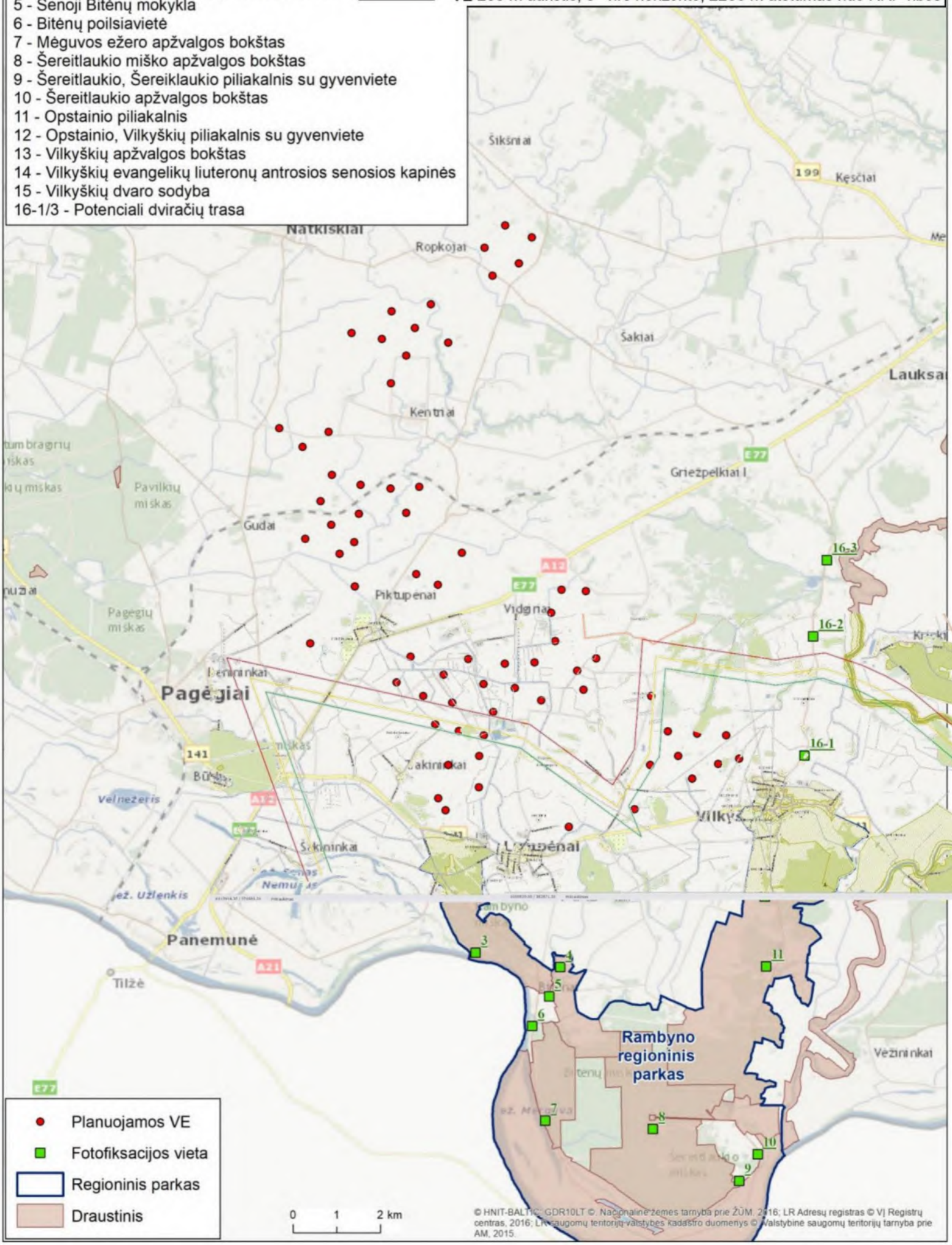

Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

Rambyno regioninio parko direkcijai 2021-07-13 Nr. S21-103

el. paštas: info@rambynoparkas.lt Į 2021-06-30 Nr. V3-7.7-187

DĖL UAB LT ENERGIJA VĖJO ELEKTRINIŲ PARKŲ PAGĖGIŲ RAJONE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Teikiame nagrinėjimui pagal pastabas koreguotą UAB „LT Energija“ planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių (toliau – VE) parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen. – poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) ataskaitą.

Atsižvelgiant į pateiktą pastabą, pakoregavome 6.2 Priede pateiktą Vilkyškių apžvalgos bokšto regyklos formuojamo vaizdo schemą. Atkreipiamas dėmesys, kad derinant nagrinėjamų regyklų sąrašą su Rambyno regioninio parko direkcija (2020-11-06 raštas Nr. V3-7.7-289) ir Pagramančio regioninio parko direkcija (2020-11-06 raštas Nr. V3-1.7-106) nei vienai iš siūlytų įtraukti į galimo poveikio kraštovaizdžiui vertinimą regyklų nebuvo nurodytos papildomos regyklos formuojamo vaizdo apimties detalės. Taip pat pabrėžiame faktą, kad šiuo metu galiojančiame Pagėgių savivaldybės teritorijos bendrojo plano Rekreacijos ir turizmo plėtojimo brėžinyje nepažymėtas nei vienas rekreacijai ir turizmui svarbus objektas (regykla) ar vieta su formuojama apžvalgos apimtimi.

Siekiant sumažinti VE vaizdo kontrastą gamtinių spalvų (dangaus fono) atžvilgiu bei įgyvendinti Rambyno RP direkcijos pasiūlymą vėjo elektrines dažyti pilkesne spalva, gavus Transporto kompetencijų agentūros patikinimą bei suderinimą su vėjo elektrinių gamintoju, kad tokia spalva bus galima dažyti elektrines, numatoma artimiausias Rambyno parko teritorijai (VE Nr. 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35) VE dažyti pilkesne RAL7035 spalva.

Atkreipiame dėmesį, kad Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (toliau – VSTT), kuri pagal Rambyno RP direkcijos nuostatus (patvirtintus VSTT direktoriaus 2004-12-13 įsakymu N. R256 V, 2021-05-26 įsakymo Nr. V-120 redakcija) įgyvendina Rambyno regioninio parko direkcijos savininko teises ir pareigas, pagal savo kompetenciją, apimančią ir saugomų teritorijų apsaugą ir racionalų jų naudojimą, kraštovaizdžio stabilumą, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimą, išnagrinėjusi koreguotą PAV ataskaitą ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 5 ir 6 dalimis 2021-07-01 raštu Nr. (3)-V3-1067 pateikė savo motyvuotas išvadas dėl PŪV poveikio aplinkai ir palankiausios poveikio kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei atžvilgiu PŪV alternatyvos ir scenarijaus. VSST pateikė išvadą, kad atsižvelgdami į aplinkybę, kad pagal galiojančias 2016–2018 metais Aplinkos apsaugos agentūros priimtas PAV atrankos išvadas bei išduotus statybą leidžiančius dokumentus analizuojamoje teritorijoje gali būti įrengtos 93 VE („nulinė plius“ alternatyva), potencialiai turėsiančios itin didelį neigiamą poveikį biologinei įvairovei ir kraštovaizdžiui, bei įvertinę Ataskaitoje suformuluotas mažesnį poveikį darančias alternatyvas, kuriose numatomos 62 VE, neprieštarauja PŪV vykdymui pagal PAV ataskaitoje išnagrinėtą 2 alternatyvos 7 scenarijų (maksimalus VE aukštis 220 m ir maksimalus VE kiekis 62), tik su sąlyga, kad bus įgyvendintos Ataskaitos 2.5.9 skyriuje nurodytos reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės bei vykdoma

Ataskaitos 2.11 skyriuje aprašyta stebėsena (monitoringas), stebėsenos ataskaitas pateikiant Tarnybai.

Atkreipiame dėmesį, kad Rambyno regioniniame parke saugomos vertybės (kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei) bei regioninio parko teritorija nėra priskirta Lietuvos Respublikos Nacionaliniame Kraštovaizdžio tvarkymo plane pažymėtoms ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealas ar vietovėms, taip pat parko teritorijai nėra nustatyta buferinė apsaugos zona, todėl tokių ypatingų galimo poveikio kraštovaizdžiui mažinimo priemonių, kaip siūlymas atitraukti planuojamas VE, yra perteklinis.

Dėl nurodytų priežasčių vizualinio dominavimo zonos brėžimas nuo Rambyno regioninio parko ir jame saugomų vertybių bei siūlymas atitraukti planuojamas VE už rašto Nr. V3-7.7-187 2 priede nurodytų ribų yra perteklinis ir nepagrįstas teisės aktų reikalavimais, kaip tai numato LR Aplinkos ministro 2017-10-31 įsakymo Nr. D1-885 patvirtinto planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 40 punktas. Toks reikalavimas taip pat neatitinka Rambyno regioninio parko direkcijos savininko teises įgyvendinančios institucijos – VSTT išvados, kuria jau pritarta PŪV vykdymui pagal PAV ataskaitoje išnagrinėtą 2 alternatyvos 7 scenarijų. Pažymime, kad PŪV vykdymui taip pat pritarė ir visi kiti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo subjektai.

Atkreipiame jūsų dėmesį, kad visos PAV ataskaitoje išnagrinėtos PŪV alternatyvos darytų ženkliai mažesnį poveikį aplinkai, ypač kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, nei šiuo metu galiojančiomis PAV atrankų išvadomis suplanuotos VE. Nepritarus PAV ataskaitai (kam mūsų nuomone nėra teisinių pagrindų), būtų statomos 93 VE, tame tarpe 16-a VE V2H2-d areale. Pagal atliktą vertinimą ši alternatyva daugumai aplinkos komponentų gali turėti daugiau neigiamo poveikio nei PAV ataskaitoje išnagrinėta ir kaip prioritetinė pasiūlyta 2-oji veiklos vystymo alternatyva. Taip pat įrengiant 93 VE pagal PAV atrankas gali nebūti įgyvendintos PAV ataskaitoje numatytos poveikio kitiems aplinkos komponentams mažinimo ar kompensacinės priemonės.

Remdamiesi LR Aplinkos ministro 2017-10-31 įsakymu Nr. D1-885 patvirtinto planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 40 punktu Prašome Jūsų per 10 darbo dienų nuo ataskaitos gavimo dienos išnagrinėti pagal pastabas koreguotą ataskaitą ir pagal kompetenciją PAV dokumentų rengėjui pateikti raštu motyvuotas išvadas dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai.

Teikiama pagal pastabas koreguota PAV ataskaita prieinama ftp adresu:

http://www.corpi.ku.lt/~rosita/PAgegiai_PAV_2021/

Pridedama:

1. VSTT 2021-07-01 raštu Nr. (3)-V3-1067 priimta išvada dėl PAV ataskaitos – 2 lapai.

Direktorė Rosita Milerienė

Kontaktinis asmuo: R. Milerienė, tel. 868239537, el. paštas: rosita@corpi.lt

A. Balčiūnas, arunas.balciunas@corpi.lt

RAMBYNO REGIONININIO PARKO DIREKCIJA

Biudžetinė įstaiga, Nemuno g. 4, Bitėnų k., LT - 99265, Pagėgių savivaldybė,
tel./faks.: (8 441) 40 640, el. p. info@rambynoparkas.lt, http://www.rambynoparkas.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188764671

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutui	2021-07-	Nr. V3-7.7-
Kopija Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie AM	Į 2021-07-13	Nr. S21-103

DĖL KOREGUOTOS UAB „LT ENERGIJA“ VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO IR EKSPLOATACIJOS PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖJE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Rambyno regioninio parko direkcija (toliau – Direkcija), kaip planuojamos ūkinės veiklos (toliau - PŪV) poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) subjektas išnagrinėjo Planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus UAB „LT Energija“ užsakymu Jūsų parengtą, ir nagrinėjimui bei išvadų pateikimui atsiųstą, Vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybėje poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą (2021-07-13 koreguotą, toliau – Ataskaita).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 5 ir 6 dalimis Direkcija teikia motyvuotą išvadą dėl Vėjo elektrinių parko (toliau – VE) PŪV palankiausio biologinės aplinkos ir kraštovaizdžio atžvilgiu poveikio scenarijaus.

Atsižvelgdama į aplinkybę, kad pagal galiojančias 2016–2018 metais Aplinkos apsaugos agentūros priimtas PAV atrankos išvadas bei išduotus statybą leidžiančius dokumentus analizuojamoje teritorijoje gali būti įrengtos 93 VE („nulinė plius“ alternatyva), potencialiai turėsiančios itin didelį neigiamą poveikį biologinei įvairovei ir kraštovaizdžiui, įvertinusi Ataskaitoje suformuluotas mažesnį poveikį darančias alternatyvas, kuriose numatomos 62 VE, Ataskaitos 2.5.9 skyriuje nurodytų reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonių visumą, Ataskaitos 2.11 skyriuje aprašytos stebėsenos (monitoringo), kurios ataskaitos bus pateikiamos Tarnybai, koncepciją, Ataskaitos 2.10.4.1 lentelėje nustatytos poveikio aplinkos komponentams išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonių įgyvendinimo principinius terminus (įgyvendinimas iki VE parko eksploatavimo pradžios), Direkcija **pritaria** Vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybėje poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai**, neprieštarauja** PŪV vykdymui pagal PAV ataskaitoje išnagrinėtą 2 alternatyvos 7 scenarijų (maksimalus VE aukštis 220 m. ir maksimalus VE kiekis 62).

Direktorė Diana Milašauskienė

Vyr. specialistas Vaidotas Klimantavičius, tel.: 844140640, mob. tel.: 865972412,
el. p. krastotvarka@rambynoparkas.lt

Originalas nebus siunčiamas

Signa Web

Document: DĖL KOREGUOTOS UAB „LT ENERGIJA" VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO IR EKSPLOATACIJOS PAGĖGIŲ

Content | **Metadata** | Signatures | Validation

Edit View

SIGNABLE METADATA

Metadata for describing content of e-document

Title of e-document	Document sort	Signatures
DĖL KOREGUOTOS UAB „LT ENERGIJA" VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO IR EKSPLOATACIJOS PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖJE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS	Raštas	

Authors

Status	Author	Code	Address	Signatures
Legal entity	Rambyno regioninio parko direkcija	188764671	Nemuno g. 4, Bitėnų kaimas, Pagėgių savivaldybė	

Registrations of a document

Date of registration	Document registration No.	Code of the entity	Signatures
27/07/2021 11:59:45	V3-224	188764671	

Employee who registered the document

First name and last name	Position	Structural subdivision
Diana Milašauskienė	Direktorė	Rambyno regioninio parko direkcija

UNSIGNABLE METADATA

© 2009-2020, UAB MitSoft: Mindaugo g. 23, LT-03214 Vilnius, Lietuva.
If you experience technical problems, please contact us at signa-support@mitsoft.lt

Signa Web

Document: DĖL KOREGUOTOS UAB „LT ENERGIJA" VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO IR EKSPLOATACIJOS PAGĖGIŲ

Content | Metadata | **Signatures** | Validation

Remove

Signature

DIANA MILAŠAUSKIENĖ, Direktorė (27/07/2021 11:5...

Registration

DIANA MILAŠAUSKIENĖ, Direktorė (27/07/2021 11:5...

Signature details

This signature is valid.

Signature

Signing time: 27/07/2021 11:59:45
Purpose: registration
Format: Current validity (XAdES-EPES) Add timestamp

Signer

Name: DIANA MILAŠAUSKIENĖ
Position: Direktorė
Subdivision:

Certificate

Owner: DIANA MILAŠAUSKIENĖ
Issuer: ADIC CA-A
Valid from 10/10/2018 to 09/10/2021

Entries signed with signature "DIANA MILAŠAUSKIENĖ"

- METADATA
  - Document registration
    - Registration date: 2021-07-27. Registration num...
  - Signatures
    - Signing time: 2021-07-27, Signature purpose: re...

© 2009-2020, UAB MitSoft: Mindaugo g. 23, LT-03214 Vilnius, Lietuva.
If you experience technical problems, please contact us at signa-support@mitsoft.lt